EARLY START DENVER MODEL (ESDM)

Inkurajimi i komunikimit dhe lojës së foshnjave

BY SALLY J. ROGERS &
LAURIE VISMARA

KY PROJEKT U FINANCOHET NGA GRANTET NGA NICHD/NIMH (R21 HD065275: ROGERS R01 MH068398: OZONOFF) DHE MBËSHTETJE NGA AUTISM SPEAKS DHE FONDACIONI JOHN AND MARCIA GOLDMAN.
MOS RIPRODHONI APO NDAJNI. E drejta e autorit© 2023, Trajnim ESDM Programi, Instituti MIND, UCDavis Health, Sacramento, CA 95817.

PARATHËNIE

Qëllimi i këtij manuali

Disa foshnje kanë më shumë vështirësi se të tjerët në përshtatjen me modelet që kujdestarët e tyre po përpiqen të krijojnë. Ata mund të mos përgjigjen me aq kënaqësi dhe interes sa pritet. Foshnja të tjera përshtaten, por nuk e ndërrojnë vetë dhe kështu nuk e vazhdojnë ndërveprimin siç bëjnë shumica e foshnjeve. Disa foshnje nuk përdorin shumë nga sjelljet komunikuese të listuara më sipër, ose i përdorin ato në mënyra kaq delikate ose të përziera, saqë është e vështirë të dihet se çfarë po përjeton foshnja.

Nga viti 2010 - 2012 Dr. Laurie Vismara dhe Sally Rogers kryen një projekt të financuar nga Instituti Kombëtar i Shëndetësisë, i fokusuar në eksplorimin e metodave për të mbështetur familjet që ishin të shqetësuara për simptomat e mundshme të autizmit tek foshnjet e tyre nën 12 muajsh. Ne takoheshim çdo javë me një numër shumë të vogël prindërish dhe foshnjash për të mësuar rreth foshnjave dhe për të punuar së bashku, për të mbështetur angazhimin e lumtur të foshnjave të tyre në komunikimin shoqëror dhe lojën gjatë aktiviteteve të përditshme prind-fëmijë. Metodat që kemi përdorur janë zhvilluar nga kërkimet ekzistuese të zhvillimit të foshnjave në fushat e zhvillimit të fëmijëve, zhvillimit të komunikimit dhe psikiatrisë/psikologjisë foshnjore. Rezultatet e këtij projekti u publikuan në një punim të vitit 2012 (shih më poshtë për referencën).

Një nga produktet e projektit ishte krijimi i një manuali të shkruar të koncepteve nga të cilat punuam, për të mbështetur prindërit me të cilët bashkëpunuam ndërsa ndërvepronin me foshnjat e tyre, të cilët dukeshin më pak të interesuar për angazhimin social, sesa shumica e foshnjave. Disa nga foshnjat u përshkruan nga prindërit e tyre se nuk e shikonin ose nuk e mbanin shikimin në fytyrën e prindërve shumë gjatë ose shumë shpesh. Prindër të tjerë përshkruanin foshnja të qeta që nuk përdornin zërin ose trupin e tyre për t'u dërguar shumë mesazhe prindërve për atë që u pëlqente dhe çfarë nuk u pëlqente. Disa nga foshnjat dukeshin mjaft të kënaqur për t'u argëtuar dhe nuk dukej se kishin nevojë për shumë vëmendje sociale. Dhe disa nga foshnjat dukej se ishin aq të interesuar për objektet ose trupat e tyre, saqë nuk iu përgjigjën aq shumë sa shumica e foshnjave prindërve të tyre dhe anëtarëve të tjerë të familjes.

Manuali ka për qëllim t'u sigurojë familjeve një rishikim të temave që trajtuam në sesionet tona të përbashkëta. Disa e panë të dobishme rishikimin pas seancave. Të tjerë e panë të dobishme të ndajnë me anëtarët e tjerë të familjes, për t'i mbajtur të gjithë të informuar. Çdo kapitull i manualit fokusohet në një karakteristikë të përgjigjes së foshnjës dhe u ofron prindërve/kujdestarëve disa mënyra për të kuptuar se çfarë mund të komunikojë foshnja dhe ide për strategji që mund të plotësojnë nevojat dhe qëllimet e foshnjës së tyre, duke mbështetur zhvillimin social/komunikues të foshnjës. Është e rëndësishme të theksohet se studimi nuk ishte një provë klinike e rastësishme. Ishte një studim pilot fizibiliteti dhe dizajni i studimit nuk ofron prova eksperimentale që konceptet e dhëna këtu ndihmuan foshnjat në studim. Ne nuk kemi kryer ende studime të mëtejshme të metodës.

Për më tepër, familjet ishin kryesisht të bardha, amerikane dhe nga statusi socio-ekonomik i mesëm në të mesëm. Që nga publikimi i studimit, ne kemi marrë aq shumë kërkesa nga familjet për ndihmë, saqë po ofrojmë manualin me shpresën se mund të ofrojë një mbështetje për familjet që shqetësohen për foshnjat e tyre, gjatë kohës që kërkojnë ndihmë nga njerëzit në komunitetin e tyre. Ne dëshirojmë të falënderojmë shumë njerëzit që punuan në këtë studim, dhe veçanërisht kolegët dhe partnerët tanë në ndërhyrjen e hershme të autizmit dhe kërkimin e identifikimit, Dr. Sally Ozonoff dhe Dr. Geraldine Dawson.

Sally Rogers and Laurie Vismara Rogers; S.J., Vismara, L. et al. Trajtimi i autizmit në vitin e parë të jetës: Një studim pilot i Infant Start, një ndërhyrje e zbatuar nga prindërit për foshnjat simptomatike. Journal of Autism and Dev Disorders. dhjetor 2014; 44 (12), 2981 - 2995.

Përmbajtjen

Kapitulli 1 04
Hyrje

Kapitulli 2 12
Bashkëveprimi gjatë ditës

Kapitulli 3 16
Hapi në qendër të vëmendjes

Kapitulli 4 24
Filloni duet-in

Kapitulli 5 34
Ndërtimi llafazan

Kapitulli 6 46
Ndarja e lojës me objekte

Kapitulli 7 54
Loja fleksibël

Kapitulli 8 65
Trupat që flasin

Kapitulli 9 72
Drejtimi dhe kombinimi

Kapitulli 1

Hyrje

Foshnjat janë gati të mësojnë dhe t'i përgjigjen mjedisit të tyre që nga momenti kur hyjnë në botë. Ata vijnë tek ne me një paketë sjelljesh të gatshme në përdorim, që u shërbejnë mirë për të ndihmuar në eksplorimin e botës së tyre, për të rregulluar gjendjen e tyre dhe për t'u siguruar që nevojat e tyre themelore të plotësohen në javët e para, përpara se të kenë filluar të mësojnë shumë nga ndërveprimi me botën e jashtme.

Ashtu si foshnjat, kujdestarët vijnë me një grup të natyrshëm, intuitiv aftësish për të siguruar edukimin, dashurinë dhe mbrojtjen që kërkojnë foshnjat. Të dyja palët sjellin një repertor intuitiv të sjelljeve që formojnë dhe ndikojnë në veprimet e njëri-tjetrit. Foshnja qan dhe kujdestari ul zërin dhe e merr në dorë foshnjën për ta qetësuar. Kujdestari ul fytyrën drejt foshnjës dhe foshnja buzëqesh me kënaqësi.

Rezultati është një ndërveprim i karakterizuar nga hapa dhe lëvizje të sinkronizuara, ritmike ndërmjet kujdestarit dhe foshnjës. Ndonjëherë, kujdestari drejton "vallen" duke bërë hapin e parë drejt tërheqjes së vëmendjes së foshnjës. Ajo mund të thërrasë emrin e foshnjës, të mbajë një objekt për të parë foshnjën ose ta ngrejë atë në nivelin e syve për të filluar ndërveprimin. Herë të tjera, foshnja mund të marrë drejtimin për të paralajmëruar kujdestarin për një kërkesë ose nevojë duke vokalizuar, duke synuar për një objekt ose duke qarë.

Pavarësisht se kush drejton, të dy partnerët janë të vetëdijshëm për njëri-tjetrin, të ndjeshëm ndaj lëvizjeve të tjetrit dhe të përgjegjshëm ndaj çfarëdo mesazhi që përcillet përmes këtyre veprimeve. Nëse ka një prishje ose gabim në ndërveprim, “vallja” ka të ngjarë të ndalet.

Foshnja mund të kthejë kokën në një drejtim të kundërt dhe të harkojë shpinën, duke e bërë të vështirë për kujdestarin të mbajë kontaktin me sy. Në mënyrë të ngjashme, kujdestari mund ta kthejë vëmendjen te dikush që flet, gjë që pa dashje ndërpret ndërveprimin me foshnjën. Në të dy skenarët, momenti i lidhjes që mbështet kujdestarin dhe foshnjën të lëvizin së bashku për të kuptuar sjelljet, mendimet, ndjenjat dhe veprimet e njëri-tjetrit është kompromettuar. Ndërveprimi duhet të fillojë nga e para.

Që nga lindja, foshnjat individuale ndryshojnë në mënyrën se si reagojnë ndaj zhurmave, njerëzve dhe vendeve, si dhe ndaj sinjaleve të tyre të brendshme, si uria dhe lodhja. Disa foshnje duken zakonisht të qetë dhe të lehtë në përgjigje ndaj mjediseve të tyre të brendshme dhe të jashtme. Foshnjat e tjera duken më reaguese ndaj ngjarjeve që ndodhin brenda dhe jashtë tyre. Mjediset e reja, njerëzit dhe stimujt ndijor, mund të nxisin interes dhe kuriozitet nga disa foshnje, si dhe reagime të bezdisshme dhe të pakënaqura tek foshnjet e tjera dhe reagime shmangëse, të akorduara tek të tjerët. Disa foshnje, kur janë të mërzitur, mund të kenë nevojë dhe t'i përgjigjen mirë ngushëllimit dhe përqafimit nga të tjerët për t'u qetësuar, dhe të tjerët duken edhe më të mërzitur nga përqafimet dhe ndërveprimi shoqëror dhe kanë nevojë të menaxhojnë më mirë përgjigjet e tyre me një shami dhe një biberon.

Këta skenarë të ndryshëm demonstrojnë përgjigjet individuale që kanë foshnjat ndaj mjedisit të jashtëm, ndaj mjedisit të tyre të brendshëm dhe ndaj aftësisë së tyre për të rregulluar emocionet dhe ritmet e tyre. Leximi i saktë i sinjaleve të foshnjeve na lejon t'i ndihmojmë ata të rregullojnë gjendjet e tyre emocionale në mënyrë që ata të mund të lidhin ngjarjet që po ndodhin si interesante, të këndshme ose kurioze në vend që të reagojnë ndaj mjedisit të tyre duke u copëtuar ose duke u shkëputur. Si mund t'i kuptoni sinjalet e foshnjës dhe të përgjigjeni në mënyra që e ndihmojnë foshnjën të jetë rehat dhe e angazhuar?

Repertori i sjelljeve social-komunikuese të foshnjave

Foshnjat sjellin një grup të tërë sinjalesh për ndërveprimet që i sinjalizojnë kujdestarit atë që ata po përjetojnë në atë moment. Në përgjithësi, ne mund të mendojmë për sjelljet komunikuese sociale të foshnjave të grupuara në dy kategori:

(1) duke kërkuar më shumë angazhim dhe (2) duke kërkuar më pak angazhim. Shenjat e ndërlidhjes janë sjellje që sinjalizojnë gadishmërinë e foshnjës për të bashkëvepruar me kujdestarët. Foshnja komunikon gadishmërinë për të bashkëvepruar me kujdestarin përmes sjelljes motorike, shprehjeve të fytyrës, vokalizimeve, shikimit, dëgjimit dhe sjelljeve të tjera të ngjashme me qasjen. Shembuj të veçantë përfshijnë:

- ✓ duke i kthyer sytë, kokën ose trupin drejt kujdestarit kur flet;
- ✓ lëvizjet motorike, duke përfshirë arritjen, përkuljen, zvarritjen ose ecjen drejt kujdestarit ose një objekti në mjedis.
- ✓ Vokalizma;
- ✓ kontakti me sy dhe angazhimi i vazhdueshëm me fytyrën e kujdestarit
- ✓ trup aktiv.

Shenjat e shkëputjes janë sjellje që sinjalizojnë nevojën e foshnjës për një pushim ose reduktim të intensitetit të ndërveprimit. Shenjat e shkëputjes demonstrojnë përpjekjet e foshnjës për të vetërregulluar nivelin e tij të zgjimit dhe për të rregulluar sasinë e ndërveprimit që fëmija mund të përballojë me lehtësi në këtë moment.

Siç e dimë të gjithë, ndërveprimi intensiv me një tjetër mund të jetë i lodhshëm, dhe foshnjat po ashtu dhe të rriturit duhet të modulojnë emocionet e tyre brenda ndërveprimeve në mënyrë që ato të mos bëhen shumë intensive. Disa foshnje janë në gjendje të rregullojnë gjendjen e tyre emocionale pa u mërzitur haptazi në kohën e duhur dhe të lexueshme që nga lindja, ndërsa të tjerët kanë nevojë për më shumë ndihmë nga kujdestarët për të ruajtur ose rivendosur një gjendje të brendshme komode. Leximi i sinjaleve të foshnjeve për nevojën e tyre për më pak angazhim i lejon kujdestarit të ulë intensitetin e stimulimit social përpara se foshnja të mërzitet. Shembuj specifikë të sjelljes që tregojnë se foshnja ka nevojë për më pak intensitet mund të përfshijnë:

- Duke e larguar shikimin nga fytyra e kujdestarit;
- Duke u bërë më pak i përgjegjshëm ndaj kujdestarit;
- duke u fokusuar në diçka tjetër përveç partnerit social
- Të qara ose sjellje;
- Shprehje asnjanëse ose shprehje e tensionuar
- Lemza, pështyrë ose mbytje
- Lëvizje drithëruese ose të turbullta
- Të vrenjtur ose grimazhe
- Lëvizje të trazuara ose destruktive
- Duken të përgjumur ose i zë gjumi
- Trupi tensionohet ose largohet.

Në kohën kur foshnjat janë tre muajsh, ata janë në gjendje të angazhohen me botën e tyre për periudha më të gjata kohore dhe mund të tregojnë më qartë se kur janë të interesuar për diçka ose janë të sfiduar ose të nënshtruar prej saj. Foshnjet na tregojnë se çfarë ndjejnë përmes shprehjeve të fytyrës, kontaktit me sy, lëvizjeve të gjuhës së trupit dhe tingujve. Një nënë i këndon fëmijës së saj dhe e sheh fëmijën e saj duke e ngritur lart dhe duke e dëgjuar me vëmendje, duke buzëqeshur dhe duke shkelmuar me ngazëllim. Nëna mbështetet për të puthur fytyrën e foshnjës së saj dhe foshnja zgjatet për flokët e nënës së saj dhe gukatin.

Veprimet e kësaj foshnje sugjeron se ekziston një përshtatje e mirë midis aktivitetit dhe aftësisë së foshnjës për të përpunuar llojet e ndryshme të stimulimit të përfshirë.

Tani le të themi se nëna merr duart e foshnjës së saj dhe i lëkundet përpara dhe mbrapa. Fëmija ngurtësohet dhe i tërheq krahët, e harkon shpinën, e kthen fytyrën nga mamaja dhe gugat e saj kthehen në bujë. Fëmija po përcjell shqetësim. Nëna lëshon duart e foshnjës, ngadalëson këngën dhe pret që fëmija të riorientohet tek ajo, gjë që e bën pas një pauze të shkurtër.

Përgjigjet e foshnjës ndaj këngës ndryshojnë ndërsa veprimet e nënës ndryshojnë, dhe gjatë gjithë kësaj, nëna po lexon sinjalet e foshnjës dhe i rregullon veprimet e saj për të gjetur pikat e angazhimit të rehatshëm për atë brenda këngës. Jo vetëm që sinjalet e foshnjës dhe aktivitetet e kujdestarëve hyjnë në lojë, por gjithashtu temperamentet e foshnjës dhe të kujdestarit janë tipare të ndërveprimit.

Temperamenti i kujdestarit gjithashtu hyn në lojë. Disa kujdestarë kërkojnë përgjigje të mëdha tek foshnjat e tyre - buzëqeshje të mëdha, të qeshura me zë të lartë dhe eksitim të madh. Kujdestarët e tjerë kanë një qasje më të butë dhe më të ëmbël ndaj foshnjave dhe kërkojnë një stil të qetë dhe të relaksuar ndërveprimi me foshnjat e tyre.

Dhe, siç thamë më herët, edhe temperamentet e foshnjave ndryshojnë. Kur temperamenti i prindërve dhe i foshnjës përshtaten mirë, sinjalet dhe rregullimet vijnë më lehtë. Kur temperamentet janë në kundërshtim, me një partner që kënaqet dhe jep shfaqje të mëdha dhe tjetri preferon ndërveprime më të qeta dhe më të qeta, mund të jetë sfiduese për kujdestarin të lexojë fëmijën dhe të përshtatet pa u ndjerë i refuzuar.

Një mënyrë për të menduar për përgjigjet emocionale dhe fizike të foshnjës suaj është të përdorni imazhin e një "tretës intensiteti", një që varion, të themi, nga -5 në +5, me 0 që shënon qetësi, 5 që shënon nivele të larta të eksitimit/emocionit pozitiv dhe - 5 që shënon nivele të larta pakënaqësie. Për shembull, ju po i prezantoni një tortë të vogël një bebeje shumë të relaksuar dhe të qetë (niveli 0), por shprehja nuk buzëqesh ose nuk ndryshon shprehjen në lëvizjet dhe zërin tuaj. Kështu që ju e provoni pak më shpejt ose pak "më të madhe", dhe sytë e foshnjës tuaj zgjerohen, goja e tij hapet me një buzëqeshje të madhe dhe ai bëhet më i vëmendshëm dhe më i interesuar për lojën - niveli i aktivitetit të foshnjës është rritur në një drejtim pozitiv, të themi. një +2 ose +3.

Në raste të tjera, fëmija juaj kalon nga kënaqësia në ndërveprim – pika e mesit në numërues – në aktivitet të lartë dhe disa nga shenjat e shqetësimit dhe shkëputjes të listuara më sipër: rrëmujë, përpëlitje. Për shembull, thoni se filloni ta kërceni fëmijën tuaj në gju dhe shihni se disponimi i tij i interesuar dhe i këndshëm (+2) kalon në eksitim dhe të qeshura nga foshnja juaj (+5), por më pas kalon në një bujë dhe rrudh vetullat, ngurtësohet dhe ngurtësohet dhe shmang vështrimin (-3). Ju ngadulësoni gjërat dhe kaloni në lëkundjen e foshnjës përpara dhe mbrapa në prehër butësisht, me biseda të buta dhe disponimi i foshnjës ndryshon përsëri nga stresi në i lumtur, me kontakt me sy, buzëqeshje dhe gushëllime (+3). Ju keni ndihmuar me sukses në modulimin e humorit të foshnjës tuaj për të ofruar rehati dhe lidhje. Shenjat e foshnjës tuaj ju udhëzojnë të menaxhoni lojërat dhe ndërveprimet tuaja sociale për të mbështetur angazhimin e foshnjës tuaj me njerëzit, pamjet, tingujt, veprimet dhe objektet në mjedisin e foshnjës.

Afërsia është distanca jonë fizike nga foshnja. Një foshnjë që kthen kokën kur babai i tij afrohet më shumë drejt tij ose përpëlitet ndërsa mbahet në krahë, mund të thotë: “Të lutem, kthehu. Më duhet pak hapësirë.” Një foshnje që nuk reagon ndaj babait të tij duke bërë peek-a-boo derisa babai të lëvizë duart dhe fytyrën më pranë foshnjës, thotë: "Të lutem afrohu më afër. Kjo më pëlqen më shumë!”

Ritmi ka të bëjë me lëvizjen dhe veprimin. Ndonjëherë foshnjat na tregojnë se u pëlqen më shumë një aktivitet kur ne e ngremë numrin dhe e përshpejtojmë ritmin. Prindërit mund të vërejnë se rrotullimi i një topi, krijimi i një kulle nga blloqe ose fryrja e flluskave pak më shpejt e mban vëmendjen e foshnjës dhe fëmija përfshihet në aktivitet në vend që të shikojë diçka tjetër ose të zvarritet. Ngritja e ritmit dhe shtimi i njëfarë emocioni mund t'i ndihmojë foshnjat më të mëdha të kalojnë rutinat më pak të preferuara, si p.sh. pelena ose veshja. Megjithatë, kujdestarët nganjëherë prezantojnë aktivitete që përfshijnë shumë veprime dhe foshnja përgjigjet me mërzitje dhe tërheqje.

Një tullumbace që fluturon nëpër dhomë mund të lëvizë shumë shpejt dhe të trembë foshnjën, ndërsa një baba që e mban atë në dorë për të lëshuar ajrin ngadalë, e josh fëmijën të shikojë dhe më vonë arrini për të prekur balonën. Një nënë e ngadalëson atë lëvizjet e dorës ndërsa këndon "Wheels on the Bus", ose "Itsy Bitsy Spider" vëren fëmijën e saj duke e parë me më shumë vëmendje dhe duke lëvizur duart në përpjekje për të kopjuar lëvizjet.

Afekti është shprehja e jashtme e ndjenjave dhe emocioneve që prindërit shfaqin tek foshnjat e tyre përmes shprehjeve të fytyrës, karakteristikave të zërit, qëndrimit, veprimeve mbi objekte dhe lëvizjeve të trupit. Mund të jetë vëllimi ose toni i zërit, një ballë e rrudhur, një hundë e gërvishtur, lëvizje të mëdha të duarve, një buzëqeshje ose vrenjtje.

Kur prindërit shfaqin afektin e tyre, shfaqja e tyre bëhet më e madhe, më e dramatizuar. Një baba që ngre secilën këmbë lart në ajër për të bërë hapa gjigantë drejt foshnjës së tij e bën këtë sepse lëvizja e ekzagjeruar sjell një të qeshur të madhe nga barku i foshnjës së tij. Një nënë që bën tinguj të lartë ndërsa pretendon të gëlltisë brohoritjet që fëmija i saj mban në duar mund të sjellë klithma kënaqësie dhe gjeste nga fëmija i saj për ta bërë përsëri. Prindërit që rrisin afektin e tyre mund t'i shtojnë pak më shumë argëtim momenteve neutrale të kujdesit si veshja ose të ndihmojnë më fort rutinat si marrja e pelenave janë pak më të lehta për shkak të animacionit shtesë animacioni u jep foshnjave diçka tjetër për të parë dhe menduar për të, në vend të asaj që po ndodh, për të cilën nuk u pëlqen apo kujdeset shumë. Megjithatë, në situata të tjera, veçanërisht kur foshnjat janë të befasuar, të shqetësuar, të lodhur, të uritur, të sëmurë ose duke qarë, shfaqjet e mëdha të ndikimit nga të rriturit mund të rezultojnë në përgjigje negative nga foshnja që sinjalizojnë nevojën që prindërit të qetësojnë afektin e tyre duke ulur zëra, duke e lëvizur foshnjën më butësisht dhe në mënyrë ritmike, dhe duke ofruar tundje me kokë, buzëqeshje dhe sinjale të tjera të ngrohta joverbale që sinjalizojnë se gjithçka është mirë për fëmijën.

Qëllimi i të gjitha këtyre rregullimeve është të ndihmojë foshnjën të kujdeset, të marrë gjithçka që ndodh rreth tij ose saj, në mënyrë që foshnja të mund të bëjë atë që foshnjat janë ndërtuar për të bërë, të rriten dhe të mësojnë. Foshnjat mësojnë dhe rriten me një ritëm që është më i shpejtë se në çdo kohë tjetër të jetës. Dhe të mësuarit është pjesë përbërëse e të gjitha aktiviteteve të kujdesit që kujdestarët duhet të ofrojnë.

Kapitulli 2

Bashkëveprimi gjatë ditës

Lista e Frigoriferit

- ☐ Vini re shenjat "Unë dua të angazhohem me ty".
- ☐ Vini re shenjat "Kam nevojë për pushim tani"
- ☐ Momentet sociale mbajnë mësimin më të madh të foshnjës.

- Daily Rutinat e përditshme mbajnë momentet më të pasura shoqërore!
- Merrni kohë për shkëmbime sociale në çdo rutinë të foshnjës.
- Të jesh partner social = vëmendje e plotë ndaj foshnjës.

Prindërimi i një fëmije dhe një fëmije të vogël nuk është si çdo marrëdhënie tjetër që kemi ndonjëherë. Foshnjat dhe fëmijët e vegjël kanë nevojë për kujdes gjatë gjithë ditës, gjë që mund të jetë mjaft hapës sysh për prindërit e rinj. Këtu është ky foshnjë e përgjumur, e cila ndonjëherë ishte vështirë të zgjohej mjaftueshëm për t'u ushqyer në spital, dhe megjithatë sapo të kthehesh në shtëpi e kupton se gjërat janë aq të zëna sa është e vështirë të gjesh kohë të mjaftueshme për një sy gjumë një orë. Kujdesi për fëmijën nuk ndalet kurrë! Larja e rrobave, ushqimi, ndërrimi, veshja, larja, lëkundjet, qetësimi dhe rutinat e gjumit mund të mbushin të gjitha orët tuaja të zgjimit.

Kjo është e vështirë për prindërit, por është e mrekullueshme për foshnjat, sepse çdo moment i kaluar duke ndërvepruar me prindërit është një mundësi mësimi për fëmijën. Truri dhe trupi i foshnjave janë ndërtuar në një mënyrë që çdo përvojë të stimulojë ndryshimet në sistemin nervor të foshnjës. Çdo ndërveprim me një prind forcon lidhjet e krijuara dhe stimulon lidhje të reja që të formohen në trurin dhe sistemin motorik të foshnjës (i cili kontrollon lëvizjet dhe veprimet e foshnjës). Qeniet njerëzore janë të ndryshme nga çdo gjitar tjetër në madhësinë dhe kompleksitetin e trurit tonë dhe aftësinë tonë të të mësuarit, dhe foshnjëria është koha e zhvillimit më të madh të trurit në të gjithë jetën njerëzore. Sasia e të mësuarit që ndodh në tre vitet e para të foshnjës është unike; nuk do të mësojmë më kurrë asgjë aq shpejt dhe aq lehtë sa një fëmijë mëson gjithçka në atë periudhë.

Dhe i gjithë ky mësim ndodh si rezultat i ndërveprimeve me prindërit dhe kujdestarët e tjerë. Mund të duket sikur foshnja "po rritet vetë", por shumë studime kanë treguar se foshnjat që nuk kanë ndërveprime të vazhdueshme sociale me familjet nuk zhvillohen pothuajse aq shpejt sa foshnjat që kanë.

Sasia e kujdesit dhe ndërveprimit social për të cilin foshnjat dëshirojnë dhe kanë nevojë është ajo që stimulon mësimin e tyre – jo përmes materialeve të Baby Einstein, jo përmes celularëve dhe lodrave elektronike, por përmes bisedave gjatë ndërrimit të pelenave, lojërave sociale gjatë banjës, këngëve gjatë gjumit dhe rutinave të gjumit. ndërveprim ballë për ballë gjatë ushqyerjes, ndërveprime me njerëzit rreth objekteve shtëpiake, lodrave dhe librave. Ndërveprimi me fëmijën tuaj nëpërmjet të folurit, prekjes dhe rutinave argëtuese është teknika më e fuqishme e mësimdhënies që ekziston.

Të ndihmosh foshnjat të mësojnë gjuhën, lojërat sociale dhe të luajnë rutinat nuk do të thotë që prindërit duhet të lënë mënjanë orë çdo ditë për të shpenzuar kohë për të mësuar fëmijën e tyre. Është një prind i rrallë që ka orë shtesë. Prindërit tashmë shpenzojnë orë të tëra çdo ditë duke u kujdesur për foshnjat e tyre dhe rutinat normale të kujdesit janë kohë të shkëlqyera mësimi për fëmijën.

Disa foshnje pothuajse i detyrojnë prindërit e tyre të ndërveprojnë vazhdimisht me ta në këto rutina të kujdesit, por foshnjat e tjera janë të lehta dhe nuk kërkojnë shumë ndërveprim. Krijimi i momenteve interaktive për këto foshnja kërkon që prindi të marrë drejtimin.

Në këtë ndërhyrje, ju do të përdorni rutinat e përditshme për të inkurajuar fëmijën tuaj në aftësi të caktuara – veçanërisht në aftësitë sociale, imituese, komunikuese, gjuhësore dhe të lojës. Për foshnjat që janë 15 muajsh e më të vegjël, ne i grupojmë këto rutina ditore në gjashtë lloje: 1. Orari i vaktit, 2. Kujdesi fizik: larja, veshja, ndërrimi, 3. librat, 4. lojëra në natyrë, 5. lojëra sociale (krevat, divan, prehër, krahë) dhe 6. lojë me lodra. Çfarëdo aftësie në të cilën fokusoheni gjatë një jave të caktuar, do të gjeni mënyra për t'u fokusuar në atë aftësi në të 6 rutinat e përditshme. Në këtë mënyrë, ju do të jeni në gjendje t'i ofroni qindra mundësi foshnjës tuaj për ta mësuar atë aftësi në rutinën tuaj të përditshme me fëmijën. Dhe ky lloj mësimi – në shumë rutina, në vende të ndryshme dhe me objekte të ndryshme, dhe ndoshta me një shumëllojshmëri njerëzish, rezulton në një lloj mësimi shumë elastik për foshnjat, mësim që ndërton shumë rrjete truri dhe u mëson foshnjave më të rëndësishmet. themelet për mësimin e tyre në të ardhmen.

Në çdo kapitull, ne do të fokusohemi në një aftësi të veçantë të të mësuarit për fëmijën tuaj. Ne do të mendojmë se si ta kultivojmë atë aftësi në secilin nga 6 llojet e aktiviteteve të përditshme. Për shumicën e prindërve, pas një praktike të vogël fillon të ndihet shumë e natyrshme të ndërveprosh me foshnjën rreth aftësisë së synuar, dhe shumë prindër raportojnë se bëhet "natyrë e dytë" - ata nuk duhet të mendojnë më për të. Këtë javë, mendoni për këto pesë lloje aktivitetesh. Kushtojini vëmendje rutinave tuaja me fëmijën tuaj në secilën nga këto aktivitete, vetëm për të filluar t'i identifikoni ato vetë. Në faqen tjetër është një tabelë që ju duhet të vendosni në frigoriferin ose dollapin tuaj të kuzhinës, për t'ju ndihmuar të mbani mend 6 kategoritë dhe të bëheni të vetëdijshëm për kohën që kaloni në secilën prej tyre dhe se si e përfshini tashmë fëmijën brenda këtyre aktiviteteve.

Gjatë rutinave tuaja ndërvepruese me fëmijën, ju lutemi të jeni shumë të vetëdijshëm për përdorimin e telefonit tuaj. Studimet kërkimore kanë dokumentuar se sa përdorimi i telefonit gjatë ndërveprimeve prind-fëmijë ndërpret vëmendjen e foshnjës dhe mësimin e foshnjës nga ndërveprimi. Edhe kontrolli për të parë se kush po ju thërret, ose kush ju ka lënë një mesazh, ju largon vëmendjen nga foshnja dhe foshnjat janë jashtëzakonisht të ndjeshme ndaj zhvendosjeve të vëmendjes së prindërve. Një zakon shumë i mirë për t'u zhvilluar është ta vendosni telefonin tuaj në një vend të caktuar jashtë syve dhe të paarritshëm ndërsa filloni një aktivitet me fëmijën dhe ta lini atje derisa të përfundoni aktivitetin e foshnjës dhe të zhvendoseni në një vend tjetër. Vëmendja juaj duhet t'i kushtohet plotësisht foshnjës gjatë kohëve interaktive, duke përfshirë ushqyerjen dhe shëtitjet në natyrë!. Ju duhet të jeni në dispozicion për t'iu përgjigjur asaj që fëmija po sheh, dëgjon, përjeton, ndjen dhe bën, në mënyrë që t'i ofroni mundësitë e të mësuarit që i duhen foshnjës suaj.

Kapitulli 3

Hapi në qendër të vëmendjes

Lista e Frigoriferit

- Identifikoni qendrën e vëmendjes së foshnjës.
- Vendosni skenën dhe merrni pozicionin tuaj.
- Eliminoni konkurrencën!
- Punoni në qendër të vëmendjes së foshnjës.

Ka shumë gjëra që foshnjat nën një vjeç nuk mund t'i bëjnë ende, por një gjë që ata e bëjnë shumë mirë është të shikojnë dhe të mësojnë. Foshnjat shohin mirë shumë shpejt pas lindjes dhe mësojnë shumë për botën, njerëzit dhe objektet përreth tyre, duke parë objektet dhe njerëzit në veprim.

Ata janë gjithashtu çuditërisht të mirë për të parë modelet në veprimet e njerëzve dhe modelet e përfshira në objektet përreth tyre; ata mësojnë të presin që njerëzit dhe objektet të lëvizin dhe të veprojnë në mënyra tipike. Ata habiten dhe intrigohen nga ngjarje të papritura dhe u kushtojnë më shumë vëmendje atyre sesa ngjarjeve të njohura, për t'i kuptuar.

Në këtë kapitull, ne do të sugjerojmë disa mënyra që mund t'ju ndihmojnë të rrisni kontaktin me sy të foshnjës tuaj me ju, të rrisni interesin e tij/saj shoqëror për ju dhe të tjerët dhe të rrisni ndërveprimet e foshnjës tuaj me ju. Shpresojmë t'ju ofrojmë disa strategji për të pozicionuar veten dhe foshnjën tuaj dhe për të tërhequr vëmendjen e foshnjës tuaj që do të çojë në më shumë kontakt me sy, kënaqësi dhe angazhim në ndërveprimet sociale për fëmijën tuaj.

Kur foshnjat shikojnë njerëzit, ata shohin se çfarë po bëjnë njerëzit dhe që herët ata parashikojnë se çfarë do të bëjnë njerëzit më pas. Jo vetëm që këto pamje regjistrohen në sytë dhe trurin e foshnjës, por ato regjistrohen edhe në trupin e foshnjës. Trupat e njerëzve reagojnë në një mënyrë fizike kur shohin njerëz të tjerë duke bërë veprime të njohura. Trupat e tyre krijojnë nga brenda të njëjtat modele veprimi që po shikojnë, që nga foshnjëria. Kjo është e vërtetë si për veprimet fizike, si kapja e një objekti, ashtu edhe për gjestet dhe shprehjet emocionale. Kur shohim një fëmijë të imitojë një person tjetër – duke buzëqeshur përsëri me një buzëqeshje miqësore, duke i bërë tingujt e foshnjës në përgjigje të njerëzve që flasin me foshnjën, duke hapur pak gojë në përgjigje të hapjes së gojës së nënës ndërsa ajo fillon të ofrojë një lugë, duke imituar një kollë. teshtitja, lëkundja e gjuhës ose peta, ne shohim dëshminë e kësaj lidhjeje midis shikimit të tjetrit dhe bërjes së asaj që ata bëjnë.

Edhe kur nuk mund ta shohim përgjigjen, ajo ndodh, nën sipërfaqe, në trupin e foshnjës dhe lidh foshnjën dhe prindin në një mënyrë shumë themelore. (Ne shohim të njëjtën përgjigje në sjelljen e prindërve – imitimi i një fëmije është një pjesë jashtëzakonisht e zakonshme e mënyrës sesi prindërit reagojnë ndaj foshnjave dhe është një gjë kaq e natyrshme të bëhet saqë ata shpesh nuk janë të vetëdijshëm për këtë). Pra, shikimi i njerëzve nga afër është një aktivitet shumë i rëndësishëm mësimor për foshnjat – një nga aktivitetet më të rëndësishme mësimore që mund të ndodhë dhe shumica e foshnjave preferojnë të shikojnë njerëzit dhe të ndërveprojnë me ta më shumë se çdo aktivitet tjetër. Ne mendojmë se truri i tyre është i lidhur në atë mënyrë që të shikojnë dhe bashkëveprojnë me të. njerëzit e tjerë është aktiviteti më i këndshëm nga të gjithë për ta (duke supozuar se nuk janë të uritur, të lodhur ose të parehatshëm).

Megjithatë, disa foshnje nuk tregojnë një preferencë aq të fortë për të parë dhe ndërvepruar me njerëzit e tjerë sa bebet e tjera. Pse do të ishte kështu? Ka të ngjarë që ka disa foshnja që thjesht nuk përjetojnë aq kënaqësi sa shumica e tyre në ndërveprimet sociale. Mund të ndodhë që disa foshnja të gjejnë objekte dhe botën fizike shumë më tërheqëse në krahasim me njerëzit sesa shumica e foshnjave. Mund të ndodhë gjithashtu që disa foshnja të eksitohen dhe të

eksitohen aq shumë nga ndërveprimi saqë është paksa e pakëndshme për ta, dhe kështu ata shikojnë larg, si një mënyrë për të kontrolluar mbieksitimin që po përjetojnë, siç diskutuam më parë. Dhe ndoshta disa foshnje kanë vështirësi në mësimin e modelet në sjelljen e njerëzve, dhe kështu mos e "lexoni" personin tjetër shumë mirë, nuk dini çfarë të prisni dhe i gjeni të tjerët të paparashikueshëm. Të gjitha foshnjat janë të ndryshme.

Megjithatë, nëse foshnjat nuk u kushtojnë shumë vëmendje njerëzve që kujdesen për ta, atëherë ata po humbasin mundësi shumë të rëndësishme të të mësuarit, sepse të mësuarit rreth komunikimit dhe emocioneve, gjuhës dhe ndërveprimit shoqëror, të gjitha vijnë nga shumë përvojë duke parë dhe ndërvepruar me të njohurit. kujdestarët. Kështu, nëse foshnjat nuk janë shumë të “akorduar” me prindërit e tyre, nëse nuk janë shumë të përqendruar në fytyrat dhe zërat e tyre dhe nuk luajnë, dhe nëse kjo po e ngadalëson mësimin e tyre social, atëherë duam të rrisim interesin e foshnjës për të tjerët. Si ta bëjmë këtë.

1. Identifikoni qendrën e vëmendjes së foshnjës tuaj.
Çfarë e tërheq vëmendjen e bebit tuaj?. Vëzhgoni se çfarë dëshiron apo gëzon me të vërtetë fëmija juaj. Çfarë objektesh pëlqen të shikojë, të kap apo të mbajë fëmija juaj? Çfarë aktivitetesh ju pëlqen të bëni fëmijën tuaj? Çfarë e bën fëmijën tuaj të buzëqeshë dhe të qeshë?

2. Vendosni skenën; merrni pozicionin tuaj.
Komunikimi social ndodh veçanërisht përmes syve dhe fytyrave. Ne duam që foshnjat të na shikojnë, të bëjnë kontakt të përsëritur me sy, të kenë pamje të qarta të fytyrave, shprehjeve, modeleve të shikimit dhe gojëve tona ndërsa flasim. Mundohuni të pozicionoheni në atë mënyrë që fëmija të ketë një pamje shumë të qartë të fytyrës tuaj. Ju dëshironi të tërheqni vëmendjen e foshnjës në fytyrën dhe sytë tuaj. Përpiquni sa më shumë të jeni afër dhe ballë për ballë me bebin, si me lodrat ashtu edhe me lojërat sociale. Ka disa mënyra për të pozicionuar veten dhe foshnjën në mënyrë që kjo të ndodhë lehtësisht.

Pozicionet në të cilat foshnja është shtrirë në shpinë dhe ju jeni ulur mbi foshnjën ose përkrah foshnjës janë të mrekullueshme për lojëra sociale, lojëra me gishta dhe këngë e rutina të vogla.

Gjatë kohës së ndërrimit të pelenave në tavolinën e ndërrimit ose në dysheme është një kohë e shkëlqyer për t'u pozicionuar ballë për ballë dhe për të folur me fëmijën dhe për të bërë disa këngë të vogla ose lojëra me gishta.
Të ulesh në dysheme me këmbët para teje me foshnjën në shpinë në këmbë ose mes tyre është një pozicion i shkëlqyeshëm për "gishtat e mërzitur", "një derrkuc i vogël shkoi në treg", peekaboo dhe peka, "rrumbullakët dhe rreth kopshtit", gudulis barku dhe gishti i madh.

Ka gjithashtu një sërë mënyrash për ta ulur fëmijën përballë jush, për të nxitur ndërveprimin. Për lojëra sociale dhe disa aktivitete të veshjes (këmisha, xhaketa), foshnjat mund të ulen në prehrin e prindërve përballë prindit. Ushqyerja e foshnjës në karrigen e fëmijës ju jep një mundësi të lehtë për një pozicion ballë për ballë në tryezën e kuzhinës. Tërhiqeni karrigen e foshnjës deri në njërin skaj dhe drejtojeni karrigen tuaj te tabaka e foshnjës, në mënyrë që të mund të përballeni lehtësisht me fëmijën tuaj për t'u ushqyer. Ky është një pozicion i shkëlqyeshëm për të ushqyer, për lojëra vokale dhe për të gjitha llojet e imitimit.

Ulja e një fëmije ndihmon në pozicionimin, sepse karrigia i mbështet dhe i pengon ata të largohen lehtësisht. Ulja e një foshnje në një ndenjëse foshnjore, në një karrige të vogël, në një çantë fasule, karrige të lartë ose në cep të një karrigeje ose divani të dhomës së ndenjes, ndërsa uleni në dysheme përpara tyre, është një pozicion i shkëlqyer ballë për ballë për këngë, lojëra me gishta, lojëra lodrash, libra dhe gjithashtu për disa rutina të veshjes.

Kur ulni një fëmijë, sigurohuni që këmbët e foshnjës të jenë të mbështetura mirë, të mos varen në ajër dhe që shpina e tij të jetë e mbështetur. Foshnjat janë më të rehatshme kur trupi i tyre është i rehatshëm. Kur sedilja e tyre e karriges i mbështet dhe këmbët e tyre janë në një sipërfaqe të fortë, ato do të qëndrojnë të vendosura më gjatë.

Beanbags gjithashtu ju lejojnë të ulni fëmijën para jush. Në këtë mënyrë, lojërat sociale dhe madje edhe aktivitetet e librit mund të bëhen ballë për ballë, me librin të mbajtur përpara foshnjës, me duart tuaja duke treguar fotografitë dhe me sytë dhe fytyrën tuaj përpara dhe afër fytyrës së foshnjës, gati për të bërë. kontaktin me sy, shprehjet e fytyrës, fjalët kyçe dhe efektet zanore. Disa foshnjave u pëlqen të lëvizin aq shumë sa nuk duan të qëndrojnë ulur për shumë kohë. Sidomos pasi të ketë filluar zvarritja dhe ecja, fëmija juaj mund të dëshirojë të jetë në lëvizje. Në një ose dy muaj, ndoshta do të jetë më e lehtë ta bëni fëmijën të ulet dhe të luajë.

Sapo foshnjat tërhiqen për të qëndruar dhe të qëndrojnë të sigurt dhe mirë ndërsa mbështeten pas mobiljeve, një tavolinë kafeje është gjithashtu një pasuri e shkëlqyer. Foshnjave u pëlqen të qëndrojnë në një tavolinë kafeje dhe luani me objekte të thjeshta. Tavolina duhet të jetë e rëndë, kështu që nuk do të rrëshqasë kur foshnja mbështetet mbi të dhe duhet të jetë mjaft e ulët që foshnja të mund të mbështetet në të në bel ose në pjesën e poshtme të gjoksit dhe t'i ketë krahët të lirë për të trajtuar objektet dhe për të arritur tek ju. Ju mund të pozicionoheni në dysheme përballë tavolinës nga fëmija, ballë për ballë. Nëse foshnja po përpiqet të mbajë ekuilibrin e tij, ai nuk do të jetë në gjendje t'ju ndjekë mirë, prandaj sigurohuni që foshnja të mbështetet në çfarëdo pozicioni që mund të marrë kur dëshironi të keni ndërveprim shoqëror.

3. Eliminoni konkurrencën.
Ndonjëherë gjëra të tjera në dhomë largojnë vëmendjen e foshnjave nga kujdestarët e tyre. Vëzhgoni fëmijën tuaj kur jeni duke ndërvepruar ballë për ballë dhe shikoni nëse ka gjëra që po e tërheqin vëmendjen e foshnjës larg jush. Televizori ose kompjuteri, lodrat dhe njerëzit e tjerë, veçanërisht fëmijët e tjerë dhe kafshët shtëpiake, mund ta shpërqendrojnë fëmijën tuaj nga kujdesi për ju. Nëse kjo po ndodh, shikoni nëse mund ta ndryshoni disi mjedisin në mënyrë që të keni më pak konkurrencë për vëmendjen e foshnjës. Lërini lodrat larg ose larg shikimit, në mënyrë që lodrat që nuk po përdorni të mos e shpërqendrojnë fëmijën tuaj. Fikni televizorin dhe kompjuterin. Shkoni në një dhomë tjetër për disa minuta lojëra sociale nëse njerëzit e tjerë në dhomë po e shpërqendrojnë fëmijën tuaj. Një shtrat i madh është shpesh një vend i mrekullueshëm për lojëra sociale.

Nëse njerëzit e tjerë po përpiqen të ndërveprojnë me foshnjën në të njëjtën kohë që jeni ju, bisedoni me ta për të mos ndërprerë ndërveprimin e foshnjës me ju, por në vend të kësaj prisni derisa ndërveprimet tuaja të mbarojnë dhe më pas të filloni një ndërveprim me foshnjën. Është më mirë për foshnjën që nuk është aq i përfshirë në ndërveprime shoqërore që çdo i rritur të marrë një radhë dhe të ketë ndërveprim të pandërprerë me foshnjën, në vend që të përpiqet të realizojë ndërveprimet tre-kahëshe. Ndërveprimet sociale janë mjeti më i rëndësishëm i mësimdhënies që kemi dhe ne duam të mbrojmë dhe rrisim ndërveprimet dhe vëmendjen e foshnjës ndaj të tjerëve.

Pra, edhe kur disa nga anëtarët e familjes suaj janë së bashku me foshnjën, përpiquni të ndërveproni një nga një me foshnjën dhe të mos ndërprisni vëmendjen dhe ndërveprimin e foshnjës me një person tjetër në grup.

4. Punoni në qendër të vëmendjes së foshnjës.
Tani që e dini se çfarë po kujdeset foshnja, e keni eliminuar konkurrencën dhe ju dhe foshnja jeni pozicionuar mirë për ndërveprim ballë për ballë, do të përqendroheni në tërheqjen e vëmendjes së foshnjës tuaj.

Ju keni identifikuar se çfarë i intereson foshnjës tuaj (hapi 1). Tani eksperimentoni se si t'i përdorni ato interesa për të tërhequr vëmendjen e foshnjës te (1) sytë dhe fytyra juaj, (2) veprimet e trupit tuaj, (3) dhe zëri, tingujt dhe fjalët tuaja. Foshnjat kujdesen për ju kur ju shikojnë dhe kur zhvendosin shikimin e tyre midis fytyrës tuaj dhe objekteve. Nëse ata nuk ju shikojnë shumë, atëherë e dini se është koha për të eksperimentuar më shumë se si të futeni në qendër të vëmendjes së tyre.

Provoni t'i mbani objektet e preferuara të foshnjës drejtpërdrejt midis syve tuaj dhe syve të foshnjës ndërsa ia ofroni foshnjës. Provoni të ktheheni mbrapa dhe mbrapa me lodrat e tyre të preferuara. Në kapitullin tjetër, ne do të diskutojmë më shumë ide se si të fitoni vëmendjen e foshnjës, por me idetë në këtë kapitull do të keni vendosur terrenin për rritjen e vështrimit social dhe ndërveprimit.

Përmbledhje

Ne kemi folur për mënyra për të nxitur ndërveprimin ballë për ballë. Shikimi i foshnjës për të parë se në çfarë po fokusohet ju tregon se ku po bie fokusi i vëmendjes së foshnjës, kështu që ju mund t'i bashkoheni foshnjës brenda në qendër të vëmendjes. Vendoseni me kujdes veten në mënyrë që ju dhe foshnja të jeni përballë njëri-tjetrit pa shumë distancë mes jush. Kjo i jep fëmijës një mundësi shumë të qartë për të parë sytë, fytyrën dhe gojën tuaj dhe për të marrë parasysh të gjithë informacionin social që vjen nga fytyrat.

Lëreni këtë lloj pozicioni të jetë pjesë e të gjitha aktiviteteve të ndërveprimit, si përkujdesje ashtu edhe lojëra. Ne kemi folur gjithashtu për ofrimin e shumë ndërveprimeve sociale gjatë qëndrimit në këto pozicione. Për disa prindër, është shumë e natyrshme të bisedojnë dhe të luajnë me fëmijën e tyre në këtë lloj pozicioni gjatë të gjitha llojeve të rutinave të kujdesit dhe lojës. Për prindërit e tjerë, kjo nuk është një mënyrë tipike për të bashkëvepruar me foshnjën. Megjithatë, për foshnjat për të cilat ne po përpiqemi të rrisim interesin e tyre për njerëzit e tjerë, është e nevojshme të sigurohet shumë ekspozim ndaj ndërveprimeve sociale gjatë të gjitha rutinave të kujdesit dhe lojërave.

Dhe mos harroni ta vendosni telefonin tuaj jashtë shikimit, të paarritshëm dhe jashtë dëgjimit! Tani argëtohuni duke praktikuar këto hapa!

Këtu është një ushtrim për ju:
Shikoni fëmijën tuaj për të parë se çfarë ai ose ajo shikon, prek ose lëviz drejt, çfarë sjell një buzëqeshje ose çfarë krijon kuriozitet me sy të hapur. Këto janë magnetet e vëmendjes së foshnjës tuaj dhe ja ku dëshironi të filloni: me gjërat që i interesojnë fëmijës tuaj, gjërat që tërheqin atë qendër të vëmendjes që mundeni. fut brenda. Çfarë ndodh më pas kur bashkoni fëmijën tuaj dhe përdorni sytë, fytyrën, veprimet dhe zërin tuaj ndërsa jeni në qendër të vëmendjes së foshnjës tuaj? Përdorni formularin Shënime në faqen 62 për të shënuar: (1) se si reagon fëmija juaj, (2) cilat aktivitete janë magnete të forta për vëmendjen e foshnjës tuaj dhe (3) cilat strategji duhet të vazhdojë të përdorë për ta ndihmuar fëmijën tuaj të përshtatet me ju.

Kapitulli 4

Filloni duet-in

Lista e Frigoriferit

- Kontrolloni sinjalet e foshnjës: gati për t'u angazhuar?
- Gjeni "zonën e rehatisë" së foshnjës.
- Pushoni për t'i dhënë një radhë fëmijës.
- Tingujt budallenj ose emri i foshnjës mund të tërheqin vëmendjen.
- Ndiqni drejtimin e foshnjës në lojë.
- Tregoni veprimet e foshnjës.
- Imitoni veprimet e foshnjës.

Në kapitullin e fundit, ne diskutuam pozicionin për të mbështetur vëmendjen e foshnjës ndaj fytyrës dhe trupit tuaj. Në këtë kapitull, ne do të flasim për mënyrat për të mbështetur angazhimin dhe ndërveprimin me ju gjatë këtyre aktiviteteve ballë për ballë. Me angazhim dhe ndërveprim, nënkuptojmë: vëmendjen vizuale të foshnjës tuaj ndaj fytyrës suaj, syve tuaj, trupit tuaj dhe aktivitetit të foshnjës ndaj ndërveprimeve tuaja duke bërë tinguj, duke lëvizur krahët dhe këmbët dhe duke bërë shprehje të fytyrës, si buzëqeshja ose kurioziteti. Ne do të kërkojmë gjithashtu një rritje të nismave sociale - ngjarje në të cilat foshnja fillon ndërveprimin, duke parë, buzëqeshur, "thirrur" për ju dhe duke bërë gjeste në mënyra që tregojnë dëshirën e foshnjës për vëmendjen tuaj.

Sa afër është mjaft afër?

Le të fillojmë duke folur se sa afër duhet të jemi gjatë aktiviteteve ballë për ballë. Sapo të filloni të provoni këto pozicione të ndryshme ballë për ballë, ndoshta do ta gjeni veten të paktën në gjatësinë e krahut të syve të foshnjës. Ky është një vend i natyrshëm për të ushqyer, ndërruar dhe prekur fëmijën. Ndërsa shumica e foshnjave i përgjigjen një fytyre me interes dhe shikim të shtuar, disa foshnja do të shikojnë larg kur fytyrat afrohen.

Nëse foshnja juaj shikon larg ndërsa ju përpiqeni të fitoni vëmendjen e tij/saj ballë për ballë, kthehuni! Kjo bie ndesh me instinktet e shumicës së njerëzve; tendenca e natyrshme është të afroheni ose të prekni fytyrën e foshnjës ose të bëni diçka për të tërhequr vëmendjen. Megjithatë, ka disa bebe që preferojnë më shumë distancë për të shijuar ndërveprimin ballë për ballë. Nëse e shihni fëmijën të shikojë larg (aversioni i shikimit është një term tjetër për këtë) ndërsa afroheni, atëherë ngrihuni një ose dy këmbë, atje ku ishit përpara se fëmija të largonte shikimin. Shihni nëse fëmija do të angazhohet sërish nga ajo distancë. Nëse jo, krijoni kopje rezervë pak më shumë dhe provoni përsëri. Ju do të duhet të bëni një punë të vogël detektive këtu, për të mësuar nga fëmija ku ai ose është më rehat duke ju shikuar dhe shijuar. Ajo hapësirë është "zona e rehatisë" e foshnjës për ndërveprim dhe ajo hapësirë do të jetë zona juaj e ndërveprimit. Mund të ndodhë që pas një kohe, kur ju dhe foshnja të keni zhvilluar një sërë lojërash shoqërore të njohura dhe të këndshme, ai foshnjë do të ndjehet rehat kur ju do të vini edhe më afër, por nuk është vërtet aq e rëndësishme sa jeni afër apo larg. janë; ajo që është e rëndësishme është vëmendja e foshnjës dhe ndërveprimi i rehatshëm me ju.

Pasi të keni përpunuar "zonën e rehatisë" dhe pozicionimin ballë për ballë, mund t'ju nevojiten disa ide për aktivitetet që duhet të bëni në ato pozicione. Siç thamë edhe më parë, kjo u vjen lehtë disa prindërve, dhe jo aq lehtë për të tjerët. Nëse nuk jeni të sigurt se çfarë të bëni për të mbajtur interesin e foshnjës tuaj dhe për të rritur angazhimin, lexoni më tej. Kjo është tema e pjesës tjetër të kapitullit.

Së pari, le të flasim për llojin e ndërveprimit që ofron shumë mundësi mësimi për foshnjën. Këtu është një përshkrim i vogël i një ndërveprimi shoqëror midis një foshnje dhe një prindi që tregon angazhim dhe ndërveprim të rehatshëm.

Dustin është 9 muajsh, më i vogli nga tre vëllezërit, dy të parët me autizëm. Dustin është duke u zvarritur në tapetin në dhomën e familjes, ku nëna e tij është ulur në dysheme, mbështetur në divan, me lodra përreth. Ai zvarritet tek ajo dhe ajo i thotë "Hej, ti" dhe e merr atë dhe e ul në prehrin e saj me gjunjët lart, kështu që ai është mbështetur në gjunjët e saj, duke e mbështjellë në prehër. Ata tani janë ballë për ballë, me fytyrat e tyre rreth 2 metra larg njëri-tjetrit. Ajo buzëqesh dhe tund gishtat në barkun e tij ndërsa bën një tingull të vogël qesharak.

Ai e shikon atë dhe buzëqesh dhe qesh dhe i afron duart tek të sajat. Ajo thotë "a është kënaqësi kjo?" dhe i tërheq gishtat mbrapa ndërsa buzëqesh dhe e shikon. Ajo mban duart në gjoks, gishtat e shtrirë në një pozicion gudulisje dhe pret të shohë se çfarë do të bëjë. Ai e shikon drejt saj,

duke buzëqeshur dhe duke bërë pak zë, kështu që ajo thotë "në rregull!" dhe tund gishtat dhe gudulis përsëri me pak zë. Ai qesh me kënaqësi, e po ashtu edhe ajo, dhe ajo i tërhiq duart përsëri, duke thënë "të pëlqen shumë" dhe duke i përkëdhelur disa herë barkun. Ajo i kthen duart përsëri në gjoks, me gishtat e shtrirë, dhe ai e shikon, buzëqesh gjerësisht dhe i zgjat duart. “Doni më shumë?”, thotë ajo dhe e përsërit rutinën edhe një herë, për kënaqësinë e tij.

Çfarë është e rëndësishme në këtë ndërveprim? Bien në sy disa pika. Së pari, prindi krijon një ndërveprim në të cilin ka një angazhim të vazhdueshëm social duke përfshirë shikimin e përbashkët. Së dyti, ajo fillon një lojë të vogël dhe më pas pret të shohë përgjigjen e Dustin.

Sa herë që ajo merr një kthesë, ajo pret të shohë se si përgjigjet ai. Së treti, fëmija komunikon sa herë që ndalon në një mënyrë ose në një tjetër, kështu që secili partner po komunikon me tjetrin për atë që do të ndodhë më pas. Nëna sinjalizon me trupin e saj dhe foshnja sinjalizon me fytyrën, zërin dhe trupin e tij. Së katërti, ajo përputhet me intensitetin e lojës së saj me sinjalet e tij. Ai fton më shumë çdo herë, kështu që ajo jep pak më shumë.

Së fundi, ai komunikon se i pëlqen kjo dhe dëshiron më shumë në mënyra të ndryshme – me vështrimin, me shprehjen e fytyrës – buzëqesh, me zërin e tij dhe me duart dhe trupin. Për më tepër, ai kombinon disa komunikime të ndryshme të gjitha së bashku: në raundin e fundit të lojës, ai buzëqesh dhe qesh dhe shikon dhe arrin. Kjo i bën sinjalet e tij vërtet të qarta, dhe ne jemi duke kërkuar për këto "komunikim të bashkuar".

Fakti që Dustin po shton komunikimet e tij me çdo kthesë do të thotë se vazhdimi i lojës nga mamaja e tij është një përgjigje e përshtatshme ndaj shenjave të tij. Kjo është ajo që ne synojmë: një duet mes dy partnerëve aktivë që po komunikojnë me njëri-tjetrin me fytyrat dhe trupin e tyre.

Si të filloni

Ndonjëherë është e vështirë të kuptosh se si të fillosh një ndërveprim social me një fëmijë. Nëse jeni vendosur në një pozicion të mirë ballë për ballë dhe foshnja po ju shikon ose po buzëqesh, ju mund të filloni gjithmonë me një buzëqeshje dhe të thoni: “Përshëndetje, vogëlush! Çfarë ka?”, ndoshta me një prekje të vogël ose duartrokitje.

Për një foshnjë që nuk po ju shikon ose nuk ju buzëqesh pasi jeni ngritur të gjithë ballë për ballë, mund ta thërrisni emrin e saj dhe të bëni pak zhurmë (fryni një mjedër, kliko gjuhën tuaj, thoni "Unë do të të marr") , ndoshta pasoje me një goditje të butë ose gudulisje në bark. Ndonjëherë foshnjat pëlqejnë ndërveprim më intensiv, si ngritja e foshnjës dhe shtrëngimi i qafës së saj, ose rrahja e duarve ose këmbëve së bashku, ose këndimi i saj.

Fëmija mund t'i përgjigjet zhurmave nga një lodër e preferuar, si një trokitje e lehtë ose lodër shtrënguese që mbani pranë fytyrës tuaj. Kur fëmija kthehet në tingull, ja ku jeni! Ju mund ta përsërisni tingullin disa herë, duke pritur përgjigjen e foshnjës dhe më pas të provoni lojën sociale.

“Aty ku ti drejton, unë do të ndjek”

Ndonjëherë prindërit i shohin foshnjat e tyre të përqendruara në diçka, por prindërit përpiqen ta tërheqin vëmendjen e foshnjës së tyre në diçka të re, diçka që nuk korrespondon me fokusin aktual të vëmendjes së foshnjës. Për shembull, foshnja mund të angazhohet duke përplasur me një lugë tabakanë e karriges. Nëse prindi e ndërpret këtë aktivitet duke e hequr lugën (në fund të fundit është e zhurmshme!) dhe përpiqet ta angazhojë fëmijën në një lodër tjetër, fëmija mund ta injorojë prindin ose të zemërohet dhe të mërzitet, gjë që mund ta bëjë prindin të ndihet i dekurajuar ose i frustruar nga mungesa e përgjigjes pozitive të foshnjës ndaj aktivitetit të ri.

Nëse foshnja tashmë është e fokusuar në diçka, zakonisht është më e suksesshme nëse ndiqni vëmendjen e foshnjës dhe bashkoheni në interesin/aktivitetin/objektet e foshnjës, duke krijuar një lojë sociale me të, në vend që të përpiqeni të ndryshoni fokusin e vëmendjes së foshnjës. Në këtë mënyrë, ju i shtoni aktivitetit interes social. Si të bashkoheni? Duke transmetuar, admiruar, ndihmuar dhe imituar.

Çdo histori ka nevojë për tregues

Bashkimi me një foshnjë fillon kur ju ndani interesin tuaj për aktivitetin e foshnjës duke parë, buzëqeshur, tundur kokën, duke bërë gjeste ("shikim aktiv") dhe duke komentuar veprimet e foshnjës - duke qenë një tregimtar për fëmijën tuaj. Përdorni fraza të thjeshta të shkurtra për të komentuar ose përshkruar atë që fëmija po bën aktualisht në aktivitet.

Arsyeja e përdorimit të gjuhës së thjeshtë është të ndihmoni fëmijën tuaj të fillojë të dëgjojë fjalë individuale dhe t'i lidh ato me objekte dhe aktivitete. Nëse gjuha juaj është shumë e ndërlikuar, atëherë fëmija juaj mund të mos kuptojë se cila fjalë ose frazë përshkruan objektin që po mbani në dorë ose veprimin që po demonstroni. Për shembull, nëse foshnja po merr një tren lodër në dysheme, ju mund të thoni, "ja ku është treni". Ndërsa fëmija e rrotullon, ju mund të thoni, "chugachugachug toot toot" dhe ndihmoni fëmijën ta rrotullojë atë. Nëse foshnja godet në timon, ju mund ta godisni atë dhe të thoni "kjo është rrota". Ky akt i shikimit aktiv, përfshirjes dhe rrëfimit të lojës së foshnjës (pa ndërprerë ose ndryshuar fokusin e foshnjës) mund të ndihmojë në ruajtjen e vëmendjes së foshnjës ndaj aktivitetit ndërkohë që ju ofroni mundësi mësimi. Mos harroni të pozicionoheni në mënyrë që foshnja të shohë fytyrën dhe gojën tuaj, në mënyrë që fëmija t'ju shohë duke shikuar dhe duke folur. Ky lloj "dëgjimi aktiv" - shikimi dhe komentimi ose rrëfimi mund të vazhdojë gjatë gjithë kohës që jeni me fëmijën tuaj. Zëri juaj është aty për të transmetuar kur ndërroni pelenën, ofroni ushqim, bëni banjë ose ndryshoni pozicionin e foshnjës. Rrëfimi juaj krijon një situatë në të cilën të dy po ndani vëmendjen për të njëjtën gjë dhe ndarja e vëmendjes është një mjet i fuqishëm për të mësuarit e foshnjës. Kjo e bën gjuhën kuptimplote dhe ju vë në qendër të vëmendjes së foshnjës - në qendër të skenës!

Jini ndihmues

Një mënyrë tjetër për të tërhequr vëmendjen e fëmijës suaj është t'i ofroni ndihmë. Jepni lodrat e foshnjës gjatë kohës së lojës ose ndërrimit dhe larjes pasi foshnja të tregojë një interes në vend që t'i vendosni ato aty ku fëmija mund t'i marrë vetë. Jepni copa ushqimi një ose dy në një kohë në vend që t'i vendosni të gjitha në tabaka e karriges së lartë gjatë vakteve, ndërsa jeni ulur përballë foshnjës dhe tregoni se çfarë po ndodh. Kur foshnja juaj arrin për një send paksa të paarritshëm, ju mund të përgjigjeni duke thënë: “Doni X? këtu është X!” dhe ia dorëzoni fëmijës tuaj. Ose mund të ndani diçka në disa pjesë (si thyerja e një cookie në copa ose dorëzimi i një blloku në të njëjtën kohë). Më shumë pjesë do të thotë më shumë mundësi mësimi për fëmijën tuaj për të komunikuar me ju dhe për të marrë fjalët që thoni dhe veprimet që bëni.

Gjatë kohës së lojës, ju jeni një ndihmës kur ndihmoni një foshnjë që po përpiqet të përmbushë një qëllim, duke u siguruar që ndihma juaj të jetë e dukshme për foshnjën. Të qenit dhënës i objekteve të dëshiruara ju bën pjesë të rëndësishme të aktivitetit dhe ndihmon foshnjën të kujdeset për ju dhe gjuhën tuaj. Pritja që fëmija të tregojë dëshirën e saj për objektin përmes gjesteve, shikimit dhe/ose vokalizimit përpara se ta jepni, inkurajon ndërveprimin dhe komunikimin.

Imitoni foshnjen

Një mënyrë tjetër për të krijuar ndërveprime është të imitoni ose pasqyroni fëmijën tuaj. Luaj me të njëjtën lodër ose objekt si foshnja, me radhë, ose përdor një lodër ose objekt të dytë për të imituar ose kopjuar veprimet e foshnjës, në mënyrë që të mos kesh nevojë t'i heqësh një lodër foshnjës. Për shembull, nëse foshnja fillon të rrokulliset një makinë përpara dhe mbrapa, ju mund të përdorni një makinë të dytë për t'u rrokullisur përpara dhe mbrapa, duke imituar shpejtësinë me të cilën foshnja po rrotullon makinën, si dhe çdo gjest ose veprim tjetër që prodhon fëmija.

Pozicionimi i vetes përballë foshnjës dhe imitimi i foshnjës pothuajse me siguri do të tërheqë vëmendjen e foshnjës tuaj. Nëse foshnja po përpiqet të vendosë një bllok në një kuti, ia dorëzoni fëmijës një nga një blloqe, dhe gjithashtu vendosni disa në vete. Nëse foshnja është duke përplasur një lugë në tabaka e karriges së lartë, merrni një lugë tjetër dhe rrihni në ritëm me fëmijën. Me shumë mundësi do të shihni një buzëqeshje dhe kontakt me sy, veçanërisht nëse jeni në një pozicion të mirë ballë për ballë. Duke iu bashkuar aktivitetit të vazhdueshëm të foshnjës dhe duke rrëfyer ndërsa shkoni, ju e ktheni një solo në një duet.

Imitimi mund të shtrihet edhe në tingujt që bën fëmija. Kjo strategji e imitimit të lojës së foshnjës ndihmon për të zhvendosur vëmendjen e foshnjës dhe ndërton ndërgjegjësimin për ju si partner social.

Përmbledhje

Ne kemi folur për mënyra se si ju mund të mbështesni angazhimin e foshnjës tuaj në lojën ballë për ballë. Hyrja në qendër të vëmendjes së foshnjës e lejon fëmijën të mësojë nga ju. Me kalimin e kohës, foshnja do të fillojë t'ju sinjalizojë dhe t'ju përgjigjet me shikim, zë dhe gjeste - fillimet e komunikimit. Me kalimin e kohës fëmija do të bëhet një pjesëmarrës më aktiv në shkëmbimet tuaja.

Gjuha rritet pikërisht nga ky lloj angazhimi aktiv dhe komunikues me një person tjetër. Deri më tani ne kemi diskutuar mënyrat e fillimit të ndërveprimeve sociale dhe pritjes për vazhdimin e shenjave të foshnjës. Ne kemi diskutuar gjithashtu për t'u bashkuar në mënyrë aktive në interesat dhe aktivitetet e foshnjës për të krijuar më shumë mundësi mësimi për shkëmbime sociale. Ne diskutuam për "shikimin aktiv" nëpërmjet përdorimit të komenteve dhe rrëfimit dhe për të ndihmuar foshnjën edhe kur foshnja nuk ka vërtet nevojë për ndihmë, në mënyrë që të bashkohet me interesat dhe vëmendjen e foshnjës. Ne kemi diskutuar imitimin e veprimeve të foshnjës për të rritur vëmendjen dhe ndërveprimin. Ju do ta dini kur jeni të suksesshëm - fëmija juaj do t'ju shikojë dhe do të dërgojë disa buzëqeshje, tinguj ose veprime sipas jush. Dhe telefoni juaj do të jetë jashtë syve dhe mendjes!

Një ushtrim praktik për ju

Filloni të tregoni se çfarë po bën fëmija juaj në një aktivitet. Çfarë lodrash apo objektesh ka fëmija juaj? Si luan ai ose ajo me to ose si i përdor ato? Përdorni zërin tuaj për të përshkruar të gjitha këto, si një sportist. Më pas, filloni të imitoni atë që bën foshnja juaj, duke marrë me radhë të njëjtën lodër nëse fëmija juaj po ju ofron ose me një lodër të ngjashme. Bëni të njëjtat veprime që bën fëmija dhe komentoni atë që ju dhe fëmija juaj po bëni. Shihni gradualisht nëse fëmija juaj dëshiron të tregtojë sendet që keni secili?
Ndoshta foshnja juaj qesh me një tingull lozonjar që bëni ose ju pëlqen kur e ekzagjeroni veprimin tuaj me lodrën?

Eksploroni se si mund të bashkoheni me veprime, efekte zanore dhe fjalë për të hyrë në axhendën e fëmijës suaj. Ju mund të kënaqeni duke përdorur formularin Shënime në fund të këtij dokumenti për të shënuar se si fëmija juaj reagon ndaj strategjive tuaja të rrëfimit, admirimit, imitimit dhe ndihmës. Ato janë mjete shumë të fuqishme për komunikim social dhe ndërveprim me foshnjat.

Kapitulli 5

Ndërtimi llafazan

Lista e Frigoriferit

- Përgjigje ndaj tingujve të foshnjes
- Imitimi i zhurmave të foshnjes
- Shtimi i efekteve zanorë gjatë veprimeve
- E folura si bebe është shumë OK
- Tregoni për beben
- Mbajeni shkurt edhe qartë!

Të folurit është aq e lehtë për të rriturit, saqë është e vështirë të kuptosh se sa shumë praktikë kanë nevojë për foshnjat kontrolloni zërat e tyre, formoni të gjithë tingujt në gjuhën e tyre dhe mësoni se si të kombinoni tinguj të ndryshëm. Në këtë kapitull do të fokusohemi në tre nga këto aftësi: kontrolli i qëllimshëm i zërit nga foshnjat, përdorimi i zërit për të dërguar një mesazh dhe zhvillimi i tingujve të të folurit, ose "fonemave". Disa foshnja janë "bebe të zhurmshme". Ata bërtasin dhe bëjnë tinguj gjatë shumë orëve të zgjimit. Ata luajnë me tingujt e tyre kur janë në krevat fëmijësh dhe kanë shumë tinguj të ndryshëm që mund të bëjnë. Foshnjat e tjera janë foshnja më të qeta. Ata nuk bëjnë aq shumë tinguj, dhe kur bëjnë, numri i tingujve që mund të prodhojnë është disi i kufizuar.

Tingujt e disa foshnjave janë kryesisht tinguj zanoresh, si ah, dhe oo, dhe ee dhe gurgullime dhe gushat. Foshnjat e tjera përdorin bashkëtingëllore në vokalizimet e tyre dhe bëjnë rrokje si bababa, ada ose gagaga. Ata gjithashtu mësojnë të bëjnë "tinguj goje" si "mjedra" me buzët dhe gjuhën e tyre, dhe klikimet e gjuhës dhe zhurmat e puthjeve me buzët e tyre. Këto efekte zanore dhe bashkëtingëllore kërkojnë më shumë koordinim nga foshnja sesa zanoret dhe gugat e hapura, dhe këto lloj tingujsh tregojnë se foshnja po zhvillon gjithnjë e më shumë kontroll mbi muskujt dhe strukturat e përfshira në prodhimin e të folurit. Këto janë llojet e tingujve që duam të dëgjojmë tek fëmijët 6-12 muajsh - imitime të efekteve zanore dhe rrokjeve spontane të përsëritura me disa bashkëtingëllore dhe zanore të ndryshme në to - kombinime tingujsh.

Një fushë e dytë e ndryshimit që do të vini re gjatë kësaj periudhe është një ndryshim në tingullin e zërit të foshnjës. Në periudhën 6-12 mujore, foshnjat mësojnë tingujt e gjuhës së tyre dhe mësojnë gjithashtu konturet ose melodinë e asaj se si tingëllojnë fjalitë. Ndërsa vokalizimet e tyre bëhen më të gjata dhe kanë më shumë rrokje në to, ata do të fillojnë të tingëllojnë sikur po flasin "gjuhën" e tyre, me konturet e fjalive dhe pyetjeve në to ndërsa zërat e tyre ngrihen dhe ulen, si dhe kur janë të shkurtër. dhe e theksuar.

Të dyja këto zhvillime - më shumë tinguj dhe më shumë kontur në zërat e tyre, tregojnë se foshnja po mëson më shumë rreth gjuhës dhe po fiton më shumë kontroll mbi tingujt e tij ose të saj. Foshnjat ndonjëherë prodhojnë tinguj "rastësisht", pa qëllim ose qëllim për ta bërë këtë. Tingujt janë një lloj sjelljeje të rastësishme që ndodh, dhe fëmija luan me tingujt për një kohë, sepse është argëtuese ose interesante.

Por sapo fëmija fillon të imitojë disa nga tingujt tuaj të të folurit dhe tingujt e efekteve zanore, fëmija po tregon më shumë kontroll të qëllimshëm mbi zërin e saj. Të folurit është i qëllimshëm dhe foshnjat duhet të mësojnë të zgjedhin të bëjnë një tingull të caktuar dhe më pas të koordinojnë atë që duhet për ta bërë këtë - si forma e gojës, pozicioni i gjuhës, lëvizja e nofullës, kontrolli i laringut, kontrolli i frymëmarrjes, në mënyrë që të flasin.

Kërkon shumë koordinim të gjuhës, buzëve dhe muskujve të tjerë të përfshirë për të bërë tinguj të qëllimshëm.

Për të ndihmuar foshnjat të kalojnë nga tingujt e rastësishëm në tingujt e qëllimshëm, ndihmon të imitohet foshnja. Kur ju imitoni tingujt e foshnjës, fëmija mund të fillojë t'i imitojë ato përsëri. Pastaj foshnja po tregon kontroll të qëllimshëm të sistemit të zërit dhe të të folurit. Fëmijët shpesh do të jenë në gjendje të imitojnë fillimisht në këtë mënyrë: duke bërë tingullin fillimisht, më pas duke e dëgjuar atë të përsëritet dhe më pas duke e bërë përsëri tingullin. Ndonjëherë prindërit nxjerrin një tingull që e kanë dëgjuar më parë fëmijën dhe përpiqen ta bëjnë fëmijën të imitojë tingullin, por fëmija mund të mos e imitojë atë.

Një arsye për këtë mund të jetë se, edhe pse muskujt dhe organet e saj të të folurit mund ta bëjnë atë tingull, kjo ndodh vetëm "rastësisht" për foshnjën. Foshnja ende nuk mund të bëjë një "plan" për të bashkërenduar të gjitha aspektet e nevojshme për të nxjerrë atë tingull - nuk është ende e qëllimshme. Bërja e tingujve me dashje kërkon kohë dhe përvojë.

Ne e dimë se foshnja ka fituar kontroll të qëllimshëm mbi tingujt e tij ose të saj kur foshnja mund të imitojë tingujt e një personi tjetër, ose kur fëmija përdor në mënyrë rutinore vokalizimet e tij ose të saj në një mënyrë komunikuese - për t'i dhënë një mesazh tjetrit, të kombinuara. me vështrim ose gjest. Foshnjat duhet të kenë kontroll të qëllimshëm mbi zërat dhe tingujt e tyre përpara se të jenë në gjendje të prodhojnë të folur. Nëse foshnja nuk ka ende kontroll të qëllimshëm mbi zërin e tij ose të saj, ne duam të fokusohemi në ndërtimin e kësaj aftësie. Dhe nëse foshnja është një fëmijë shumë i qetë, ne duam të ndërtojmë përdorimin më të shpeshtë të zërit. Ndërhyrjet janë të njëjta për të dyja, dhe kjo është ajo që ne do të trajtojmë në këtë kapitull: si t'i realizojmë ato vokalizime.

Por le të fillojmë nga fillimi, dhe kështu do të përdorni të folurit tuaj për të stimuluar të folurin e foshnjës tuaj. Foshnjat mësojnë të flasin nga prindërit dhe kujdestarët e tjerë, dhe mënyra se si prindërit flasin me foshnjat e tyre ka një efekt real në atë se sa shpejt dhe sa mirë mësojnë foshnjat të flasin.

Shawn është duke larë fëmijën e saj më të vogël, Nathan 8 muajsh, pas drekës së tij. Fytyra, duart dhe bishti i Nathan-it janë plot me karota pure, dhe cheerios mbulojnë tabakanë e karriges së lartë, me disa në çdo grusht topolak. Ajo sjell një leckë të ngrohtë në karrigen e lartë dhe thotë: "Le t'i heqim ato karotat që të mund të zbresësh. Shikoni fytyrën tuaj!" (Ajo ia fshin fytyrën dhe ai proteston me bujë). "Është në rregull, thjesht duhet t'i heq ato karota." (Ajo fshin buzët e tij dhe bën pak zë), "pah pah pah, ja ku je. Dhe tani duart tuaja, ja një dorë, fshijini të gjitha, ja dorën tjetër, fshijini të gjitha. Atje, dy duar të pastra." (Ajo e fshin tabakanë)."Pastrojini të gjitha, ju pëlqejnë gëzimet tuaja, apo jo?

Mirupafshim Cheerios. Fshije atë bishtin, mirë, je i pastër, djalë, je i pastër. Le ta heqim atë bishtin, ja, do ta zgjidhim, atje, hiqe, oh, e tërhoqe, çupa e vogël. Hiq tabakanë, a je gati të zbresësh?" (Ai i mban duart lart)."Dëshiron lart, në rregull, më lër të të heq rripin, aty, këpute, hiqe ai vjen, hajde këtu vogëlush, lart ti shko, lart lart" (e lëkundet në ajër dhe ai qesh, ajo e fut në qafën e tij dhe ai përgjigjet sikur gudulis, "Umm, mamaja e do Natanin e saj" (ndërsa ajo e përqafon kundër saj në një përqafim).

Këtu shohim një rrëfim të vazhdueshëm të aktiviteteve të nënës teksa ajo lan Nathanin, dhe lojëra të vogla shoqërore të ndërprera, në të cilat ajo kalon në efekte zanore dhe rrokje të thjeshta e të përsëritura (loja e buzëve, pah pah pah ndërsa ajo imiton tingullin që bëjnë buzët e tij; loja lart). Për disa prindër, ky lloj rrëfimi vjen shumë natyrshëm dhe e bëjnë pa u menduar. Për prindërit e tjerë, është një përvojë e re të flasësh në këtë mënyrë me një foshnjë kaq të vogël, por është një përvojë gjuhësore aq e rëndësishme për foshnjën, saqë është një zakon i mirë për t'u marrë. Vazhdoni dhe praktikoni - nuk ka asnjë mënyrë të drejtë apo të gabuar. Ju thjesht po flisni me foshnjën sikur ai të kuptonte, për të vënë më shumë tinguj në veshin e foshnjës. Ne themi se **"duam t'i fusim në vesh foshnjës tingujt që duam të dëgjojmë të dalin nga goja e foshnjës".**

Bashkimi me një foshnjë fillon kur ndani interesin tuaj për aktivitetin e foshnjës duke parë, buzëqeshur, tundur kokën, duke bërë gjeste ("shikim aktiv") dhe duke komentuar veprimet e foshnjës- të qenit transmetues (sportist) për fëmijën tuaj. Përdorni fjalë të thjeshta ose fraza të shkurtra për të komentuar ose përshkruar atë që fëmija po bën aktualisht në aktivitet. Arsyeja e përdorimit të gjuhës së thjeshtë është të ndihmoni fëmijën tuaj të fillojë të dëgjojë fjalë individuale dhe t'i lidh ato me objekte dhe aktivitete.

Nëse gjuha juaj është shumë e ndërlikuar, atëherë fëmija juaj mund të mos kuptojë se cila fjalë ose frazë përshkruan objektin që po mbani në dorë ose veprimin që po demonstroni. Për shembull, nëse foshnja po merr një tren lodër në dysheme, ju mund të thoni, "stërvit". Ndërsa fëmija e rrotullon atë, ju mund të thoni, "chugachugachug" dhe ta ndihmoni fëmijën ta rrotullojë atë. Nëse foshnja godet në timon, ju mund të thoni "kjo është rrota". Ky akt i shikimit aktiv, përfshirjes dhe rrëfimit të lojës së foshnjës (pa ndërprerë ose ndryshuar fokusin e foshnjës) mund të ndihmojë në ruajtjen e vëmendjes së foshnjës ndaj aktivitetit duke ofruar mundësi mësimi. Pozicionohuni përballë foshnjës. Pastaj, fëmija juaj sheh fytyrën dhe gojën tuaj dhe është më i vetëdijshëm për vëmendjen dhe të folurit tuaj. Ky lloj shikimi dhe komentimi ose rrëfimi aktiv mund të vazhdojë gjatë gjithë kohës që jeni me fëmijën tuaj. Kjo e bën gjuhën kuptimplote dhe ju vë në qendër të vëmendjes së foshnjës - në qendër të skenës.

Lista e Frigoriferit

- Imitoni tingujt e foshnjes kur jeni përballë.
- Përgjigjuni direkt ndaj zërit të foshnjes.
- “Interpretoni” komunikimin jo-verbal të foshnjes.
- Provoni lojëra të vogëla goje me foshnjen.
- Lodrat e gojës janë OK, por binkies futen në të mënyra e "të folurit".
- Libra çdo ditë – për figurat, jo tekstet

Ne kemi folur për mënyrën sesi prindërit mund të përdorin gjuhën e tyre dhe të luajnë për të mbështetur vokalizimin e qetë të foshnjave dhe për të ndihmuar foshnjat të zhvillojnë kontroll të qëllimshëm mbi zërat e tyre.
Prindërit mund të rrëfejnë, imitojnë dhe prodhojnë efekte zanore në të gjitha ndërveprimet. Vendosini këto “biseda” të vogla me foshnjën në lojë, në orarin e vaktit, në ndryshimin dhe veshjen, në larjen dhe në kohën e librit. Kjo mund të bëhet në makinë, në dyqan ushqimor, në zyrën e mjekut, në shëtitje. Të gjitha kohët tuaja me fëmijën tuaj mund të përfshijnë këtë lloj rrëfimi, "bisedë" dhe gjuhë. Përveç kësaj, këtu janë disa strategji specifike për të ndihmuar një fëmijë të qetë të rrisë vokalizimin dhe kontrollin e zërit të saj.

Kur foshnja vokalizon, lëvizni në vijën e shikimit të foshnjës dhe me një buzëqeshje, imitoni tingujt e foshnjës sikur të kishit radhën tuaj në një bisedë me foshnjën, më pas ndaloni dhe prisni që fëmija të marrë radhën dhe të përsërisë tingullin e saj. Nëse mund të jeni mjaft afër që foshnja ta shohë qartë gojën tuaj, është edhe më mirë. Fëmija ka të ngjarë të shikojë gojën tuaj ndërsa ju imitoni tingujt e saj; kjo është mirë sepse të shohësh se si e lëviz gojën kur lëshon tinguj ndihmon në stimulimin e lëvizjeve të gojës së foshnjës. Nëse foshnja i përsërit tingujt, kjo është mirë, ju jeni radha juaj dhe imitoni përsëri. Vazhdoni këtë duke shkuar përpara dhe me radhë, secili prej jush me radhë, për sa kohë që fëmija është i interesuar - është një "bisedë", stil bebesh.

Nëse foshnja nuk ju imiton gjatë pauzës, por po ju shikon, bëni përsëri tingullin, pastaj ndaloni përsëri. Për sa kohë që foshnja po ju shikon me interes, vazhdoni të bëni tingullin duke parë fëmijën, më pas ndaloni dhe prisni radhën e foshnjës, pastaj përsërisni, edhe nëse foshnja nuk bën zë. Mbani mend, kontakti me sy i foshnjës është një komunikim shumë i rëndësishëm - një shenjë e interesimit të foshnjës dhe vëmendja e foshnjës ndaj fytyrës suaj është një sinjal, ose një komunikim, që ju të vazhdoni. Edhe kur foshnja nuk po tingëllon prapa, kur foshnja po shikon dhe po ndjek, fëmija ende po mëson një model nga ju, po pret tingujt tuaj (fëmija po parashikon se çfarë do të bëni) dhe po merr radhën me ju. duke përdorur komunikimin jovokal (vështrimi, gjestet, lëvizjet e trupit, shprehjet e fytyrës dhe interesi) në vend të zërit.

Kur ndaloni gjithçka dhe merrni parasysh tingujt e foshnjës, kjo i tregon foshnjës se zëri i tij ose i saj ka tërhequr vëmendjen dhe interesin tuaj. Ajo ka çuar në një ndërveprim interesant dhe që në vetvete do të ndihmojë në rritjen e vokalizimit të foshnjës dhe mundësinë që një herë së shpejti fëmija të përsëritet.
Kur fëmija bën një tingull, sigurohuni që t'i përgjigjeni menjëherë foshnjës në mënyrë që fëmija të mësojë se zëri i tij ose i saj është një mjet i fuqishëm për të tërhequr vëmendjen. Kur foshnja vokalizon, reagoni! Nëse nuk po ndërveproni në atë moment, kthehuni tek fëmija dhe flisni, shikoni dhe buzëqeshni. Bëni kontakte sociale me fëmijën.

Ose imitoni atë që tha foshnja ose përgjigjuni me diçka të tillë: “Të dëgjova! Ti po flet me mua!” "Pershendetje edhe ty!"

Kur foshnja komunikon me sy, trup, duar, fytyrë, por jo me zë, ju shtoni zërin - thoni çfarë po komunikon fëmija. Për shembull, nëse i jepni një lugë bizele pure dhe foshnja bën një fytyrë të neveritshme dhe e pështyn, imitoni fytyrën dhe thoni në mënyrë të ekzagjeruar diçka si "juck, yuck, bizele yucky, Missy thotë jo bizele!" Në një moment foshnja do të bëjë disa tinguj si përgjigje ndaj jush. Imitoni tingujt e foshnjës dhe më pas përsëritni efektet tuaja zanore. Pra, në këtë shembull, nëse pasi thoni "Missy thotë jo bizele!", foshnja lëshon një tingull gurgullimë, atëherë përgjigjuni, "po (gërgullim), bizele të shijshme!" me fytyrën dhe zërin tuaj të animuar.

Në këtë shembull, rrëfimi juaj i përvojës së foshnjës ka nxitur një komunikim të mrekullueshëm nga foshnja ku kontakti me sy, gjestet dhe zëri janë bashkuar të gjitha së bashku për të komunikuar kënaqësinë e foshnjës në ndërveprim. Ju keni bërë një shfaqje të vogël për fëmijën duke interpretuar historinë e foshnjës dhe kjo ka çuar në një komunikim nga foshnja. Kjo është magjia për të cilën keni punuar! Ky është një nga qëllimet tona të mëdha - një foshnjë që po komunikon me zë, sy dhe trup, duke i dërguar një mesazh të qëllimshëm për ndjenjat e tij/saj një personi tjetër. Nga kjo do të zhvillohet të folurit, dhe përfundimisht fëmija do ta bëjë këtë pa mundim dhe shpesh brenda shkëmbimeve shoqërore.

Rritja e numrit të bashkëtingëlloreve, ose fonemave të ndryshme.

Foshnjat kalojnë nëpër faza të ndryshme në zhvillimin e tyre të tingujve, përpara se të fillojnë të formojnë rrokje që tingëllojnë gjithnjë e më shumë si fjalë të vërteta. Së pari ata shkojnë dhe gugasin me kryesisht zanore dhe disa tinguj "g" dhe "y". Më pas, diku rreth 6 muajsh apo më shumë, shumica e foshnjave fillojnë të vendosin disa bashkëtingëllore, duke përdorur tingujt e buzëve dhe të gjuhës, në vokalizimin e tyre. Ndërsa dhëmbët e tyre hyjnë, tingujt që përfshijnë gjuhën në dhëmbë, si d, gjithashtu fillojnë të shfaqen. Ne dëgjojmë modelet "bababa" dhe "di di di" që kemi diskutuar më herët - llafim. Në fazën tjetër, foshnja mund të përziejë bashkëtingëlloret e saj në një nga "fjalët" e saj.

Në vend që të përsërisni të njëjtën bashkëtingëllore, duke prodhuar diçka si "bada" ose "gaya". Kjo pasohet nga foshnja që lidh gjithnjë e më shumë rrokje së bashku në vargje që tingëllojnë diçka si të folur, megjithëse nuk ka fjalë të vërteta në të. Kjo quhet "zhargon" dhe na tregon se muskujt dhe nervat që mbështesin të folurit e foshnjës, buzët, dhëmbët, gjuha, nofulla, diafragma, laringu dhe modelet e frymëmarrjes janë të sinkronizuara së bashku. Në këtë pikë, foshnja ndoshta do të jetë në gjendje të imitojë disa tinguj përpara dhe mbrapa me ju. Pikërisht në këto shkëmbime imituese, foshnjat fillojnë të marrin fjalët. Ata duhet të jenë në gjendje të imitojnë tingujt për të formuar fjalë.

Një strategji që prindërit mund të përdorin për të rritur numrin e tingujve tek një foshnjë që kryesisht guxon dhe nuk prodhon shumë bashkëtingëllore është të luani lojëra të vogla me gojën me foshnjën gjatë kohës që ju dhe foshnja po imitoni zanoret përpara dhe mbrapa. Një paralajmërim këtu është se prekja e fytyrës dhe gojës së një fëmije mund të jetë shumë e neveritshme për foshnjat, disa më shumë se të tjerët. Nëse dëshironi të provoni këto lojëra, jini shumë të vetëdijshëm për reagimin e foshnjës ndaj prekjes suaj në fytyrë, buzë dhe mjekër. Çdo shenjë që bebit nuk e pëlqen do të thotë të ndalosh dhe të kthehesh tek ajo që ti dhe foshnja keni bërë më parë.

Nëse dëshironi t'i provoni këto, këtu është një ide. Zgjidhni një kohë kur fëmija është i relaksuar, i lumtur dhe thotë "ah". Përpiquni ta përkëdhelni shumë butësisht gojën e saj për të bërë një tingull "bah bah" ndërsa ajo vokalizon. Mund ta imitoni edhe ju. Bëjeni shkurtimisht dhe ndaloni të kërkoni reagimin e saj ndaj këtij aktiviteti të ri. Kërkoni për qasjen - vazhdoni sugjerimet e lojës ose - kjo ndihet e çuditshme dhe nuk mendoj se më pëlqen - për të vendosur nëse do ta përsërisni atë.

Një tjetër ide: ndërkohë që foshnja po guxon “ooo”, vendoseni butësisht gishtin nën buzën e saj të poshtme dhe shtyjeni atë që të takohet shpejt me buzën e sipërme dhe më pas lëshojeni, gjë që do ta kthejë “ooo”-në në “boo”. Nëse foshnjës i pëlqen kjo dhe vazhdon të vokalizojë, ju mund ta përsërisni shtytjen e vogël disa herë për të bërë "boobooboo". Dhe një ide tjetër: nëse i afroni buzët e foshnjës me shumë butësi dhe i lëshoni shpejt ndërsa fëmija thotë "ah", do të dëgjoni "pah". Provoni këto lojëra, përpara dhe mbrapa, duke i bërë ato fillimisht në fytyrën tuaj ndërsa fëmija shikon, dhe më pas me fëmijën, duke u siguruar që foshnja të shijojë të gjitha këto.

Një strategji e dytë që kemi përmendur më parë është imitimi i tingujve të foshnjës. Imitimi është një mjet i fuqishëm për t'i ndihmuar foshnjat të praktikojnë tingujt e tyre dhe sa më shumë praktikë të bëjnë, aq më shumë zhvillohen muskujt e të folurit dhe kontrolli nervor, gjë që do të mbështesë më shumë tinguj.

Një strategji e lidhur që prindërit mund të përdorin është të imitojnë tingujt më kompleksë që bën fëmija, në vend të tingujve të thjeshtë. Me tinguj të ndërlikuar nënkuptojmë bashkëtingëlloret dhe rrokjet. Tingujt e thjeshtë janë gunga, gurgullima dhe zanoret. Për shembull, nëse foshnja prodhon një sërë vokalizimesh që përfshijnë "ah, ah, aba, aba, abababa", prindi do të imitonte përsëri "abababa" në vend të "ah". "ah" është një tingull i thjeshtë zanor, ndërsa "ababa" është i ndërlikuar.

Mos e ndaloni fëmijën tuaj të flasë gjëra. Shumë prindër i ndalojnë foshnjat për vendosjen e gjërave në gojë, por eksplorimi i gojës është një pjesë e rëndësishme e zhvillimit të muskujve dhe ndërgjegjësimit për ndjesitë e gojës. Është krejtësisht normale dhe e natyrshme që foshnjat të vendosin gjëra në gojë dhe eksplorimi me gojën e tyre ndërton koordinimin oral.

Një aspekt tjetër për të inkurajuar më shumë vokalizime është minimizimi i përdorimit të një binky ose biberoni kur foshnjat janë zgjuar. Kur foshnjat kanë biberon në gojë, ata nuk mund të vokalizojnë. Binkies dhe thithja e gishtit janë mënyra që foshnjat rregullojnë, ngushëllojnë dhe qetësojnë veten, kështu që ato kanë qëllime të dobishme për foshnjat e lodhura, të mërzitur dhe të sëmurë. Nëse jeni të shqetësuar për vokalizimin e foshnjës, atëherë përpiquni t'i kufizoni biberonët në këto qëllime specifike dhe përndryshe përpiquni të mos i përdorni ato gjatë kohës vigjilente dhe aktive të foshnjës, veçanërisht kur jeni të angazhuar me foshnjën gjatë veshjes, ndërrimit, orareve sociale dhe lojërave.

Nëse e mbani biberonin në një enë të veçantë ruajtjeje në dhomën e foshnjës, do ta bëjë më të lehtë të mbani mend ta kufizoni atë gjatë kohëve aktive dhe ta mbani për kohë të qeta. E njëjta gjë vlen edhe për shishet, qoftë me qumësht apo ujë. Shishet janë për kohën e ushqyerjes.

Një tjetër stimul që ndërhyn me vokalizimin është shikimi i videos. Foshnjat janë shumë më të zëshme kur luajnë vetëm ose kur luajnë me njerëz të tjerë. Videot janë magjepsëse për foshnjat dhe ndërhyjnë në angazhimin social dhe zhvillimin e gjuhës. .

Në mënyrë të ngjashme, përpiquni të mos keni muzikë në sfond ose tinguj si TV ose radio në shumë kohë. Cilësimet më të qeta i stimulojnë foshnjat të bëjnë më shumë vokalizime dhe ato gjithashtu ndihmojnë që fjalimi juaj të jetë më i spikatur për fëmijën.

Së në fund, lini pak kohë me fëmijën çdo ditë!

Bebet nuk janë kurrë shumë të vegjël për rutinat e librave. Megjithatë, me foshnjat, ne në fakt nuk i lexojmë libra. Ne bëjmë atë që kemi bërë në ndërveprimet tona: tregim i thjeshtë (sportcasting) dhe efekte zanore dhe lojëra sociale. Përdorni libra me figura të thjeshta, të mëdha, vrima për të vendosur gishtat, tekstura për t'u ndjerë, pasqyra për t'u parë, etj. – librat e aktiviteteve që janë krijuar për foshnjat. Këta janë libra me figura dhe jo libra me tregime. Tregoni me gisht figurat, emërtoni se çfarë po shikon ose prek foshnja, shtoni disa efekte zanore (tingujt e kafshëve, tingujt e automjeteve, etj.). Vini në dukje pjesët e trupit në foto dhe vetë fëmijën. Ju mund të imitoni vetë atë që bën fëmija me librin. Ndërsa rrëfeni dhe komentoni, mos harroni ta mbani gjuhën tuaj të thjeshtë – dy ose tre në të njëjtën kohë, me përsëritje të shpeshta, efekte zanore, këndim. Përpiquni t'i tregoni librat në një mënyrë të ngjashme sa herë që i bëni, në mënyrë që fëmija të mësojë të parashikojë tinguj të caktuar. Mundohuni të pozicionoheni në mënyrë që fëmija të shohë fytyrën dhe gojën tuaj, si dhe librin.

Përmbledje

Ne kemi mbuluar shumë terren në këtë kapitull. Ne kemi diskutuar se si foshnjat mësojnë të prodhojnë të folur. Ne kemi folur për mënyrën sesi të folurit zhvillohet nga aftësia për të prodhuar gjithnjë e më shumë tinguj të të folurit dhe nga imitimi i tingujve të të folurit të të tjerëve. Për foshnjat që prodhojnë shumë pak tinguj, veçanërisht bashkëtingëlloret, ose që nuk imitojnë lehtë zërat e të tjerëve ose t'i përdorin tingujt e tyre në mënyrë shoqërore, prindërit mund të krijojnë një repertor të tingujve të të folurit dhe lojërave vokale përmes lojërave të vogla që prodhojnë tinguj, duke shtuar efekte zanore në lodra, libra, këngë, lojëra me gojë dhe gishta dhe lojëra të tjera sociale që stimulojnë foshnjat për të marrë pjesë. Imitimi i tingujve të foshnjave dhe zhvillimi i lojërave vokale që përfshijnë raunde imitimi është një lloj aktiviteti jashtëzakonisht i dobishëm. Kur foshnja mund të përfshihet në disa raunde vokalizimi me ju, dhe mund të imitojë disa nga tingujt tuaj dhe po prodhon shumë rrokje të vogla me bashkëtingëllore dhe zanore në bisedën e tyre të foshnjës, ju e keni arritur qëllimin e këtij kapitulli.

Kapitulli 6

Ndarja e lojës me objekte

Lista e Frigoriferit:
Nxitja e fleksibilitetit ATTENDIMI NDAJ OBJEKTEVE.

- Ndiqni interesin e foshnjës dhe zhvilloni një kthesë- duke marrë lojë sociale me një objekt të preferuar.
- Metodat për ta bërë këtë përfshijnë ndarjen e objekteve përpara dhe mbrapa ose përdorimin e "lodrave të dyfishta", një për secilën.
- Kjo e ndihmon fëmijën të zhvendosë vëmendjen nga objekti te prindi, zhvillon lojën dhe imitimin paralel dhe nxit ndarjen e emocioneve.

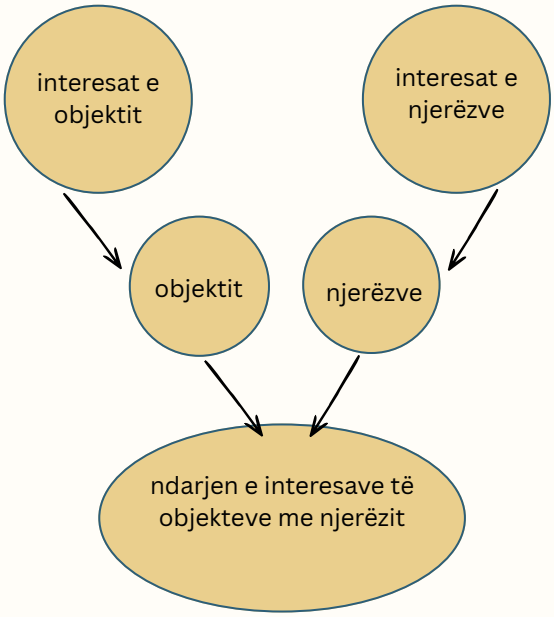

Në përgjithësi, foshnjat bëhen shumë të interesuara për objektet pasi të kenë aftësitë e duarve për t'i kapur ato. Kur mbajnë lodra dhe i manipulojnë ato, vëmendja e tyre është mjaft e përqendruar te lodra. Në këtë moshë vëmendja e tyre drejtohet në një gjë në një kohë - ose njerëzve, ose objekteve. Megjithatë, ndërsa i afrohen periudhës nëntë deri në dymbëdhjetë mujore, ata bëhen në gjendje ta zhvendosin vëmendjen e tyre shumë më lehtë nga objektet te njerëzit dhe të kthehen përsëri.

Sapo foshnjat fillojnë të zhvendosin vëmendjen e tyre nga objektet te një person dhe përsëri, është sikur dy interesat e tyre - njerëzit dhe objektet - të bashkohen, dhe ata tani mund të ndajnë interesat e tyre të objekteve me njerëzit e tyre. Ky progres është më i vështirë për disa foshnje se të tjerët. Disa foshnje duken tepër të përqendruar në objekte dhe kanë vështirësi të largojnë vëmendjen e tyre nga objektet në mënyrë që ta ndajnë atë me një person tjetër.

Në këtë kapitull do të flasim për disa mënyra për t'i ndihmuar foshnjat të zhvendosin vëmendjen e tyre në mënyrë që ata të mund të ndajnë interesin e tyre për lojën me objekte me të tjerët. Duke bërë këtë, ata mund të mësojnë shumë më tepër nga prindërit e tyre për objektet, gjuhën dhe lojën.
Ky është avantazhi i ndarjes së interesave të objekteve me të tjerët – partneri social më i pjekur zgjeron shumë mundësitë e të mësuarit për foshnjën duke ndarë të gjitha gjërat që partneri social tashmë di për objektin. Megjithatë, nëse foshnja nuk mund të kujdeset për partnerin social dhe të marrë atë që ai ose ajo ofron, atëherë fëmija nuk mund të mësojë prej tij ose saj.

Our Qëllimi ynë është të nxisim zhvendosjen e vëmendjes së foshnjës midis objekteve dhe partnerëve socialë dhe të rrisim shkëmbimet sociale brenda lojës së objekteve. Përpara se të fillojmë të flasim për strategjitë për rritjen e këtij lloji të zhvendosjes së vëmendjes, le të flasim se si foshnjat tregojnë se po ndajnë interesat e tyre të objektit me njerëzit e tyre. Ka disa sjellje kyçe që do të kërkojmë. Ato janë **sjelljet e vëmendjes së përbashkët.**

The Mënyra e parë që ndodh kjo është përmes **zhvendosjeve të thjeshta të shikimit.** Nicky nëntë muajsh është ulur në karrigen e tij duke thithur një zhurmë, dhe nëna është ulur para tij në tryezën e kuzhinës, duke pirë kafen e saj. Nicky e shikon duke thithur, dhe ajo thotë: "A është mirë? Yum.” Dhe ajo pi një gllënjkë nga kafeja e saj. Ai shikon përsëri poshtë në duart e tij, përtypet dhe pastaj kthehet përsëri. Ajo thotë: “A je ende e uritur? Ja edhe disa brohoritje të tjera” dhe i jep një grusht. Vështrimi i thjeshtë i Nicky-t zhvendoset duke shkaktuar komente prej saj që i bashkojnë të dy së bashku në përvojë.

Soon Menjëherë pasi shohim zhvendosje të thjeshta të shikimit, shohim foshnjat që fillojnë **t'u japin sende** prindërve, të ofrojnë ushqim, t'i vendosin gjërat në gojë, t'i dorëzojnë gjërat dhe më pas t'i marrin ato. Dhënia është një mënyrë e rëndësishme e ndarjes dhe shkakton shumë kontakte shoqërore. Shfaqja është një mënyrë tjetër shpërndarjeje që zakonisht shfaqet në periudhën 9-12 mujore.

Kur foshnjat shfaqen, ata mbajnë diçka drejt fytyrave të prindërve të tyre dhe prindërit zakonisht komentojnë dhe emërtojnë objektin. Shpesh është një sjellje e shkurtër – foshnja e mban lart dhe shikon prindërit, pret komentin e prindërve dhe më pas e merr përsëri poshtë dhe vazhdon të luajë. Fakti që foshnja shikon në sytë e prindit dhe pret një vështrim dhe koment tregon se foshnja me të vërtetë po i kushton vëmendje asaj që prindi po kujdeset. Foshnjat tani janë të vetëdijshme se prindërit po i kujdesen ose nuk i kujdesen, dhe shfaqja është një mënyrë shumë e qëllimshme për të tërhequr vëmendjen e prindërve. Është sikur fëmija tani të ketë një ndjenjë të mendjes pas syve të prindit.

Sjellja përfundimtare e ndarjes që vjen **përfshin gjestet - duke treguar me gisht ose me dorën e hapur - për një objekt.** Ne e shohim këtë si me objektet që janë afër - veçanërisht fotografitë në libra - ashtu edhe me objektet e paarritshme që fëmija sheh dhe dëshiron t'i ndajë me prindin. Foshnja pret që prindi të shikojë atë që po tregon foshnja dhe të thotë diçka për të. Foshnjat shpesh kontrollojnë fytyrën e prindërve për të parë nëse ata po shohin objektin e treguar. Fëmija tregon se ai ose ajo e kupton se vëmendja e prindit dhe e foshnjës mund të bashkohen në të njëjtën gjë. Njohuria e foshnjës për vëmendjen e përbashkët është kritike për mësimin e gjuhës, sepse kur prindi flet gjatë këtyre momenteve të përbashkëta, fëmija e di se çfarë është në mendjen e prindit – është ajo që ata po ndajnë në mënyrë joverbale – kështu që fjalët marrin kuptimin që prindërit dhe foshnja po ndajnë - dhe fëmija mëson kuptimin e fjalëve.

Të gjitha këto sjellje të përbashkëta – zhvendosjet e shikimit, dhurimet, shfaqjet dhe pikat/tregonat – referohen **si sjellje të përbashkëta të vëmendjes** kur përdoren për të tërhequr vëmendjen dhe për të ndarë interesat, dhe ato janë thelbësore për zhvillimin e gjuhës. Një minutë më parë thamë se qëllimi ynë ishte të nxisnim zhvendosjen e vëmendjes së foshnjës midis objekteve dhe partnerëve socialë dhe të rrisim shkëmbimet sociale brenda lojës së objekteve. Ne do ta bëjmë këtë duke nxitur këto katër sjellje, një nga një. Tani le të flasim për strategjitë që prindërit mund të përdorin për të ndihmuar foshnjat e tyre ta arrijnë këtë.

Prindërit duhet të jenë në "fazën qendrore"

Për ndryshimin e shikimit, prindërit duhet të jenë në "fazën qendrore" të ngushtë me fëmijën e tyre. Kjo e bën shumë më të lehtë për fëmijën t'i shikojë ato. Për foshnjat që nuk ndihen rehat kur jeni drejtpërdrejt përballë tyre, lëvizni pak në anën e qendrës. Gjeni rehatinë e tyre. Tani është koha për të bërë një punë të vogël detektive. Çfarë mund të bëni që do ta detyroni fëmijën të zhvendosë shikimin nga objekti tek ju dhe të mos e acarojë fëmijën? Këtu janë disa gjëra për të provuar.

Komentoni dhe shtoni efekte zanore

Duke përdorur fraza të vogla të shkurtra, tregoni se çfarë po bën foshnja me një zë interesant dhe të gjallë. "Bang bang bang" - nëse foshnja është duke u përplasur, ose "yummy yum" nëse foshnja është duke folur. A ju shikon fëmija? Nëse po, buzëqeshni dhe përsërisni atë që keni thënë. Nëse foshnja nuk duket, provoni përsëri me një tingull tjetër, volum të ndryshëm ose nivele të ndryshme animacioni. Shihni se çfarë mund të bëni për të tërhequr vëmendjen e foshnjës.

Imitoni foshnjes

Merrni një objekt identik dhe kopjoni atë që fëmija po bën duke shtuar efekte zanore. Nëse foshnja arrin për objektin tuaj, dorëzojeni atë dhe merrni atë të foshnjës. Nëse ai ose ajo i dëshiron të dyja, merr një të tretën. Kjo nuk është koha për të punuar në ndarjen - foshnja është shumë e vogël dhe ky nuk është qëllimi ynë. Qëllimi ynë është zhvendosja e vëmendjes, dhe kjo është ajo ku duhet të përqendroheni.

Ndryshoni radhën

Mbajeni dorën tuaj të hapur nga objekti dhe kërkoni "rradha ime, ose radha e mamasë, ose më jep". Nëse foshnja ju jep, merreni, mbajeni lart dhe emërtoni (tregoni fëmijës) dhe më pas bëni diçka interesante me të shpejt. Ju mund të imitoni foshnjën, ose ta përdorni objektin në një mënyrë tjetër ose të bëni një koment të gëzuar: “Uau!”, “top i lezetshëm”, etj, dhe më pas ia ktheni menjëherë fëmijës. Nëse fëmija juaj nuk e jep atë, mos u futni në luftë për të. Provoni të merrni një objekt të dytë për të demonstruar veprimin. Pasi ta përsërisni disa herë, mund të provoni të kërkoni përsëri një kthesë. Ose mund të provoni ta ndërroni artikullin tuaj me atë që mban fëmija juaj dhe të krijoni përsëri një efekt që fëmija juaj mund të duket i këndshëm. Ndërsa provoni këto strategji të ndryshme, megjithatë mbani mend se ne kemi nevojë për këtë për të qëndruar të lumtur dhe argëtues për fëmijën dhe për ju.

Jepni për të ndarë vëmendje

Pasi zhvendosjet e shikimit ndodhin shpesh gjatë lojës së objekteve, ne do të kalojmë në dhënien për të ndarë vëmendjen. Për dhënien, ne duam të lidhim vazhdimisht gjestin e një dore të hapur me fjalët "më jep" kur i kërkojmë foshnjës të japë. Ne gjithashtu do t'i japim shumë gjëra foshnjës dhe kur t'i japim, do të synojmë t'ia dorëzojmë objektin foshnjës, por gjithashtu do t'i kërkojmë që foshnja ta arrijë atë për ta marrë atë, duke thënë "ja ku jeni, ja ku është X, dëshironi X ” etj.

Strategjitë: Kur foshnja po ju ofron një objekt, mbajeni atë hapni dorën ndaj objektit dhe kërkoni "ma jepni" ose "ma jepni". Mbajeni dorën tuaj të hapur nën objekt dhe ndihmoni fëmijën ta vendosë objektin në dorën tuaj. Nëse ajo nuk e bën menjëherë, atëherë një mundësi është ta marrësh shpejt, të bësh diçka qesharake ose interesante me të dhe t'ia kthesh menjëherë foshnjës. Vlerësojeni këtë nëse nuk do të shqetësojë foshnjën dhe kthejeni atë shpejt përpara se foshnja të jetë e mërzitur. Mos prisni që fëmija ta "kërkojë" atë. Ideja këtu është t'i bëni të ditur foshnjës se dhënia e diçkaje për ju është një gjë e sigurt për t'u bërë ndodh diçka argëtuese dhe foshnjës e merr gjithmonë lodrën, kështu që nuk ka asnjë arsye për të shmangur dhënien e saj. Është me të vërtetë e rëndësishme të mos hyni në një luftë për lodrën. Ne kemi nevojë për këtë për të qëndruar të lumtur dhe argëtues për fëmijën dhe për ju. MOS e përdorni këtë kur dëshironi të hiqni lodrën!

Dhënia e shumë objekteve

Me materiale si cheerios, rrush të thatë, copa të vogla frutash,
peshq të artë, etj, vendosini në një tas dhe jepini fëmijës një nga një, disa me radhë. Më pas kërkojini fëmijës që t'ju japë një në dorën tuaj dhe ta ndihmoni të vazhdojë, dhe ta hajë me shumë dëshirë. Ju gjithashtu mund ta bëni këtë duke i ushqyer një fëmijë me një gisht dhe më pas duke u mbështetur afër dhe duke i kërkuar foshnjës që t'ju ushqejë një të tillë dhe ta ndihmojë atë të vazhdojë. Krijoni një ekran argëtues të të ngrënit me efekte zanore, emocione të ekzagjeruara ose veprime qesharake të të ngrënit dhe përsërisni shpejt - ju ushqeni fëmijën, fëmija ju ushqen juve.

Objekte në kontenierë

I njëjti lloj loje mund të ndodhë me objektet në një enë. Kontejnerët metalikë në të cilët ruani biskotat e Krishtlindjeve funksionojnë mirë për këtë për shkak të zërit që lëshon. Përdorni blloqe 1”, topa ping pongu ose kunja të majme që janë të lehta për t'i mbajtur foshnja. Vendoseni enën midis jush dhe foshnjës në dysheme ose tepsi për karrigen e lartë, vendosni objektet rreth kanaçes, merrni njërën, hidheni në kanaçe duke thënë "blloko", boom" etj dhe më pas jepini një fëmijës. – “këtu” – kështu që fëmija mund të bjerë brenda.

Bëje këtë disa herë, dhe më pas jepi një fëmijës, shtrije dorën dhe pyet, “më jep mua”, dhe ndihmoje fëmijën të të japë dhe ta lëshojë. Përsërite këtë sekuencë për sa kohë që është argëtuese për fëmijën dhe shpërblyese për ju!

Tregimi i lodrave tek të tjerë

Ndihma e foshnjës të mësojë të tregojë objekte mund të zhvillohet nga rutinat e dhënies që sapo përshkruam. Për të zhvilluar shfaqjen, ne do t'i përgjigjemi ndryshe ofertës së foshnjës për lodrën. Kur po i ndihmonim të mësonin të jepnin, e merrnim lodrën kur ata e ofronin dhe më pas ia kthenim. Për t'i ndihmuar ata të mësojnë të tregojnë, ne nuk do të marrim lodrën e ofruar; në vend të kësaj ne do t'i kushtojmë shumë vëmendje dhe do të bëjmë një shfaqje argëtuese duke buzëqeshur dhe komentuar me entuziazëm mbi objektin. Në fund të ekranit tonë, do të themi gjithashtu "më tregove X".

Ne duam gjithashtu që fëmija të mësojë fjalët e duhura për t'u treguar, kështu që sapo fëmija të mësohet të tregojë duke ju shtrirë objektet dhe duke ju komentuar mbi to, ju do të filloni të kërkoni shfaqjen duke çiftuar fjalët: "Më trego" me një gjest "më jep" drejtuar një objekti që foshnja mban. Thuaj "më trego X" dhe zgjat dorën për ta nxitur fëmijën të të japë objektin. Por sapo fëmija të ofrojë, mos e merrni objektin: thjesht admirojeni atë me shumë entuziazëm, duke ofruar një shfaqje argëtuese.

Ne duam t'i tregojmë objekte fëmijës në mënyrë rutinore gjatë kësaj periudhe, kështu që ata na shohin duke i treguar rregullisht. Për ta bërë këtë, ne do të marrim një objekt interesant, do ta mbajmë para foshnjës duke thënë: "(emri), shiko. Shikoni X, ose shikoni, është një X”” dhe më pas ua jepni atyre sapo të shikojnë. Koha është me të vërtetë e rëndësishme - jepini të njëjtin moment kur ata shikojnë objektin.

Përmbledhje

Fokusi në këtë kapitull ishte në mbështetjen e foshnjës tuaj për të ndarë vëmendjen e tij ndaj objekteve me ju dhe për të zhvendosur vëmendjen nga objektet tek njerëzit dhe përsëri. Shikimi para dhe mbrapa dhe përdorimi i duarve si dhe i syve për të ndarë, treguar, treguar dhe dhënë objekte, janë mënyrat kryesore se si foshnjat ndajnë vëmendjen. Prindërit e vënë gjuhën ndaj veprimeve të përbashkëta të foshnjës dhe atyre të tyre, dhe kjo bëhet një nga mjetet më të fuqishme që prindërit kanë për të ndihmuar fëmijët e tyre të mësojnë gjuhën.

Këtu një ushtrim për ju

Përpara se t'i jepni diçka foshnjës tuaj, shikoni nëse ai ose ajo mund të shikojë mes jush dhe lodrës ose sendit kur i vendosni dhe e mbani atë disi pranë fytyrës tuaj dhe jashtë mundësive të fëmijës suaj. Nëse foshnja juaj ka nevojë për pak më shumë inkurajim, shikoni nëse shtimi i tingujve të gjallë rreth artikullit e ndihmon fëmijën tuaj të shikojë ju. Ose mund t'i shtoni një hap që i jep fëmijës tuaj një arsye tjetër për t'ju parë para se t'ia dorëzoni sendin. Le të themi se fëmija juaj dëshiron filxhanin e tij të pijshëm. Tregojini fëmijës tuaj se si e hapni dhe hiqni kapakun ndërsa emërtoni çdo veprim dhe shtoni tinguj "ugh" për të ndihmuar në tërheqjen e syve të foshnjës nga filxhani në fytyrën tuaj. Mbajeni lëngun për t'i treguar fëmijës tuaj siç e quani dhe derdheni në filxhanin e pijshëm. Shihni nëse foshnja juaj ju hedh një vështrim kur ju ndaloni derdhjen dhe rifilloni derdhjen kur ai bën. Mbajeni kapakun e filxhanit sippy për t'i treguar fëmijës suaj se tani kapaku vazhdon me tingujt "ugh" të shtuara përsëri ndërsa ktheni kapakun. Ajo që mund të ishte një veprim i vetëm i mbushjes së filxhanit të fëmiut tuaj tani është kthyer në tre hapa që fëmija juaj t'ju shikojë teksa bëni çdo veprim. Përdorni formularin Shënime në faqen 63 për të shënuar sesi fëmija juaj reagon ndaj aktiviteteve të tjera dhe ideve për ndarjen e interesave me objektet.

Kapitulli 7

Loja fleksibël

Lista e Frigoriferit

- Modeloni akte të tjera që fëmija bën me objekte.
- Imitoni fëmijën.
- Imitoni dhe më pas ndryshoni.
- Imitoni dhe më pas shtoni objekte të tjera.
- Nëse foshnja ka probleme me këtë, kaloni në lodra dhe lojëra të tjera të preferuara.

Të gjitha foshnjat luajnë në mënyrë të përsëritur me objektet dhe me trupat e tyre. Ata nuk kanë shumë mënyra për të vepruar me objekte, kështu që ata priren të bëjnë të njëjtën gjë pa pushim. Përsëritja ndihmon në zhvillimin e aftësive motorike - ju e dini se "praktika e bën të përsosur". Dëshira për të përsëritur është mënyra e natyrës për të siguruar që foshnjat të marrin praktikë të mjaftueshme për të mësuar të përdorin lehtësisht aftësitë e tyre të reja.

Zakonisht, foshnjat priren të përsërisin më shumë aftësitë e tyre më të reja. Megjithatë, disa foshnja duket se shpenzojnë shumë kohë duke përsëritur lëvizjet dhe veprimet që kanë mësuar shumë kohë më parë, në vend që të praktikojnë aftësitë e tyre më të reja dhe të mësojnë mënyra më të pjekura për të luajtur. Ose, ata kalojnë gjithë kohën e tyre duke bërë një gjë me një objekt (ose një tingull ose një lëvizje të trupit) në vend që të luajnë me të në mënyra të ndryshme. Ndërsa kjo është tipike dhe adaptive për foshnjat më të vogla se 9-12 muajsh, të cilët kryesisht mësojnë se si të lëvizin trupin me qëllim, foshnjat e rritura dhe të vegjlit përfitojnë nga përfshirja në lojëra të ndryshme për shkak të gamës së mundësive të të mësuarit që ndodhin kur ata ndryshojnë mënyrat e tyre. për trajtimin e objekteve, eksploroni një sërë karakteristikash të objekteve dhe përdorni trupat e tyre për të vepruar në një gamë të gjerë materialesh. Në këtë kapitull ne do të fokusohemi në mënyrat për të ndihmuar foshnjat të zgjerojnë gamën e veprimeve dhe objekteve në lojën e tyre.

Loja fleksibël me objekte

Këtu janë disa ide për të ndihmuar foshnjat të ndryshojnë mënyrat e tyre të lojës me objekte. Në përgjithësi, qasja jonë e parë është të inkurajojmë foshnjën të përdorë gamën e plotë të aftësive që foshnja tashmë ka. Ne fillojmë duke menduar për të gjitha mënyrat se si fëmija është i aftë të luajë ose të eksplorojë objekte. Shumica e fëmijëve 6-9 muajsh mund të kapin, të godisin, të përplasin, të kapin dhe të tundin objekte. Fëmijët nëntë - dymbëdhjetë muajsh mund të mbajnë gjithashtu një objekt në secilën dorë dhe t'i përplasin së bashku, t'i lëvizin nga njëra dorë në tjetrën, t'i godasin të dyja në tavolinë menjëherë, të hedhin sende, t'i hedhin, t'i vendosin në kontejnerë, etj. pak kohë kur luani me fëmijën tuaj me objekte të ndryshme për të bërë një listë mendore ose, akoma më mirë, me shkrim të të gjitha veprimeve të ndryshme që fëmija juaj përdor në objekte. Kjo do t'ju ndihmojë të mendoni për të gjitha veprimet e ndryshme që mund ta inkurajoni fëmijën tuaj të provojë.

Ekziston edhe një pikë tjetër e përgjithshme për t'u theksuar, dhe kjo është rëndësia e krijimit të aktiviteteve argëtuese. Ju dëshironi të krijoni aktivitete argëtuese dhe të këndshme për fëmijën.

Është argëtimi që i motivon foshnjat të provojnë diçka të ndryshme, t'i kushtojnë vëmendje, të vazhdojnë lojën. Ju e njihni fëmijën tuaj dhe ndoshta keni një sërë idesh për atë që ai ose ajo do të gëzojë. Kur foshnja përgjigjet me interes, prek, buzëqesh, aktivitet i shtuar ose shenja të tjera entuziazmi, ju e dini se ajo që bëtë ishte e këndshme për fëmijën. Ndonjëherë gjërat që ne provojmë nuk janë qartazi argëtuese për fëmijën. Ata bëhen seriozë dhe të qetë, ose fytin, zemërohen, qajnë, shikojnë larg ose tërhiqen dhe ne e dimë se kjo nuk funksionoi dhe ne duhet të provojmë diçka tjetër. Megjithatë, ndonjëherë kur provojmë diçka për herë të parë, fëmija nuk e di nëse është argëtuese apo jo. Është e re, është ndryshe dhe foshnja nuk e di se çfarë të presë. Fëmija është disi neutral, ose pak i befasuar dhe pak i kujdesshëm. Kur e marrim këtë përgjigje, përgjithësisht ia vlen ta provojmë sërish idenë e re, menjëherë, ndoshta pak më butësisht, në mënyrë që fëmija të mësojë se çfarë të presë. Gjatë dy ose tre përsëritjeve, ju mund ta shihni fëmijën të "nxehet" dhe të shijojë më shumë aktivitetin.

Megjithatë, ndonjëherë, fëmija neutral është pak i shqetësuar. Sytë e tij mund të pulsin disa herë, fytyra e tij mund të jetë serioze, ose ai mund të tërhiqet vetëm pak, ose mund të jetë shumë i qetë. Në këtë situatë, ju mund të zgjidhni të përsërisni idenë e re, por bëjeni më me butësi dhe shikoni fëmijën me kujdes. Nëse foshnja duket po aq e shqetësuar, ose më shumë e shqetësuar, mos vazhdoni. Nëse foshnja nuk duket më rehat pas herës së dytë dhe të tretë që e keni bërë se herën e parë, është më mirë të mos vazhdoni. Mos e përsëritni më. Ne nuk duam të humbasim vëmendjen apo angazhimin e foshnjës. Këtu janë disa mënyra për të ndihmuar fëmijën të përdorë disa veprime të tjera.

Imitoni foshnjen

Kjo lojë përfshin marrjen e një grupi tjetër të të njëjtave objekte ose materiale dhe imitimin e foshnjës. Tërhiqni vëmendjen e foshnjës për atë që po bëni, duke qenë pikërisht përballë dhe afër foshnjës. Kopjojeni foshnjën, duke shtuar disa fjalë për atë që po bëni (“Nathan, shake shake shake?” (siç imitoni tundjen e një trokitjeje tjetër).

“Angie, banga banga bang?” (ndërsa ju imitoni goditjen e shkopit tuaj Në tabaka e karriges së fëmijës në ritëm me të sajën dhe jepini një emër veprimit (“Po! Ju e goditët atë!” Banga banga bang!) dhe merrni një kthesë tjetër vetë për të imituar veprimin dhe për të bërë disa tinguj një lojë imituese.

Imitoni pastaj varioni

Ky aktivitet vjen nga ai që sapo përshkruam. Pas disa raundeve të imitimit, mund të bëhet përsëritëse, dhe ndoshta pak e mërzitshme. Nëse po, ndryshoni atë që po bëni me materialet gjatë radhës tuaj, duke përdorur një tjetër nga veprimet e foshnjës nga lista juaj. Nëse e keni tundur lodrën, atëherë si të thuash ta përplasësh në tavolinë? Ose nëse jeni gati ta rrahni, po ta prekni me një lugë? Pasi të demonstroni ndryshimin, jepini foshnjës materialet dhe shikoni nëse fëmija ju kopjon. Nëse jo, tregojini fëmijës sërish veprimin e ri. Nëse ai ose ajo është i interesuar, por nuk e ka kopjuar, atëherë ndihmojeni fëmijën ta bëjë atë. Pasi ai ose ajo e bën këtë, përgjigjuni me gëzim dhe imitoni. Nëse foshnja nuk imiton, por duket e interesuar, vazhdoni dhe përsërisni të gjithë këtë sekuencë përsëri, së pari duke treguar dhe më pas duke ndihmuar. Nëse foshnja kthehet qartë në veprimin e parë, vazhdoni ta ndiqni fëmijën për disa raunde dhe më pas provoni të prezantoni një veprim tjetër përsëri. Të ndihmosh foshnjën të mësojë të imitojë një veprim tjetër, si dhe të parën, është një hap i madh dhe i rëndësishëm.

Shtoni një objekt tjetër

Kjo është një mënyrë tjetër për të ndryshuar grupin e parë të imitimeve. Sidoqoftë, në vend që të ndryshoni veprimin, siç diskutuam më lart, në këtë qasje ju ndryshoni materialet në vend të veprimit. Pasi të keni imituar disa herë veprimet e sakta të foshnjës, ndryshoni ose shtojini objekteve. Nëse foshnja është duke përplasur një lugë në tabaka e karriges së lartë, tani mund t'i përplasni me dy lugë dhe më pas t'i ofroni të dyja foshnjës për t'i përplasur. Ose mund të rrihni me një bukëz në vend të një luge. Nëse foshnja po tund një shkop, tani mund të tundni një zhurmë ose një maraca në vend të një shkopi. Bëjeni në të njëjtën mënyrë që përshkruam më lart, fillimisht duke imituar saktësisht disa raunde me efekte zanore dhe kënaqësi, dhe më pas, në radhën tuaj të radhës, imitoni me materialet e reja.

Duke supozuar se foshnja po ju shikon, tregoni fëmijës veprimin dhe më pas ofroni materialet e reja dhe inkurajoni fëmijën të ju kopjojë. Nëse ai ose ajo nuk e bën, ndihmojeni atë ta kopjojë atë.

Pastaj merrni një kthesë tjetër. Provojeni këtë edhe disa herë. Nëse foshnja është e interesuar dhe përpiqet, fantastike! Nëse foshnja nuk është shumë e interesuar ose po humbet interesin, atëherë kthehuni te objekti i parë. Ju i treguat foshnjës diçka të re, dhe foshnja ju shikoi dhe pati mundësinë ta provonte - ishte një mundësi e shkëlqyer për të mësuar!

Si mjet i fundit - hiqni objektin

Më shpesh, variacionet e lojës që sapo përshkruam do ta ndihmojnë fëmijën të kalojë në një veprim të ri. Megjithatë, ndonjëherë foshnjat janë aq të interesuara për një objekt ose një veprim saqë nuk ka asnjë mënyrë për t'i shtyrë ata të ndryshojnë lojën e tyre. Ne nuk duam të imitojmë pafund sjellje të përsëritura. Nëse foshnja nuk e zgjeron lojën e tij ose të saj duke ju ndjekur në veprimet e reja ose objektet e reja, dhe nëse foshnja është e vendosur të vazhdojë lojën e përsëritur pas disa raundeve imitimi, ju mund ta shpërqendroni fëmijën me një objekt tjetër. ose lëvizni fizikisht veten dhe foshnjën për të luajtur diku tjetër. Ndryshimi i mjediseve sjell me vete opsione të ndryshme, materiale të ndryshme dhe ide të ndryshme lojërash. Dalja jashtë, shkuarja në lavaman për të luajtur me ujin, ose shkuarja në strukturat e disponueshme të lojës fizike (rrëshqitje për fëmijë, trampolinë, top i madh, etj) mund të jenë tërheqëse për fëmijën dhe të lejojnë një grup të ri mundësish mësimi.

Pse e vlerësojmë kaq shumë lojën e larmishme? Sepse loja, veçanërisht loja me objekte DHE një partner loje, është një burim kaq i pasur mundësish mësimi, për aftësitë gjuhësore, për aftësitë fizike, për aftësitë sociale dhe për aftësitë e të menduarit, për fëmijët e vegjël. Të shpenzosh shumë kohë vetëm në një aktivitet, qoftë kjo një video në YouTube, një lodër shqisore apo një lodër elektronike, kufizon numrin e mundësive të reja të të mësuarit që një fëmijë i vogël ka.

Ne e dimë nga studimet e fëmijërisë së hershme se përvojat e kufizuara në foshnjëri dhe fëmijëri të hershme mund të vonojnë zhvillimin në një sërë fushash dhe vonesa të tilla mund të prekin fëmijët për një kohë të gjatë. Loja e larmishme me njerëz dhe objekte është një burim shumë i pasur mësimi që nga foshnjëria.

Lëvizjet e përsëritura të trupit

Ne po flisnim vetëm për menaxhimin e veprimeve të përsëritura në objekte. Por çfarë ndodh me veprimet e përsëritura të trupit, si përplasja e duarve, lëkundjet e trupit ose lëvizjet e kyçit të dorës? Ashtu si me veprimet e përsëritura në objekte, të gjitha foshnjat përdorin lëvizje të përsëritura motorike si një mënyrë për të mësuar se si të kontrollojnë trupin e tyre. Megjithatë, nëse foshnja duket aq e përqendruar në lëvizjet e përsëritura saqë është e vështirë ta angazhosh fëmijën shoqërisht, atëherë duam ta ndihmojmë fëmijën të jetë më fleksibël në vëmendjen dhe veprimet e tij/saj.

Ndryshe nga idetë e luajtjes që përfshijnë objekte që diskutuam në pjesën e fundit, ne zakonisht nuk imitojmë lëvizjet e përsëritura të trupit, përveç nëse mund t'i përfshijmë ato në një këngë konvencionale ose lojë sociale. Qëllimi ynë është t'i zgjerojmë këto lëvizje në veprime më kuptimplote. Këtu janë disa teknika të lojës për të provuar:

Shtoni kuptimin duke e ndërtuar atë në një rutinë sociale

Disa veprime, si tundja e dorës ose lëvizja e gishtit, mund të ndërthuren në një rutinë ose këngë bye bye: mendoni "Thumbkin" dhe "Itsy Bitsy Spider". Nëse është kështu, atëherë do të imitonit gjestin ndërsa shtoni fjalët nga fillimi i këngës ose rimës. Pasi të këndoni disa shufra duke shtuar lëvizjet në këngë, pastaj ndaloni dhe prisni që fëmija të përsërisë lëvizjen, pas së cilës ju përsërisni lëvizjen dhe vazhdoni këngën. Ju po krijoni një rutinë të re sociale që përfshin lëvizjet e foshnjës, e cila do të bëhet një këngë me gjeste. Mbajeni të thjeshtë, vetëm me gjestin kryesor, por ndërsa kjo bëhet një rutinë e njohur me kalimin e kohës, mund të shtoni një gjest më shumë dhe një rresht tjetër këngësh, pak nga pak, duke e ndihmuar fëmijën të imitojë edhe gjestin e ri.

Në mënyrë të ngjashme, një lëvizje si tundja e kokës mund të bëhet "jo jo" duke shtuar fjalët dhe imitimin. Një tundje koke për të nënkuptuar "jo" është një gjest kuptimplotë. Pra, nëse foshnja e ka këtë lëvizje si një veprim të përsëritur, mund të përpiqeni ta modeloni atë dhe ta nxirrni kur foshnja refuzon diçka që nuk i pëlqen, si bizelet e kulluara. Nëse foshnja vepron negativisht ndaj diçkaje që ju ofroni, duke u larguar, ngacmuar ose duke bërë një fytyrë të pakënaqur, modeloni tundjen e kokës ndërsa ju thoni diçka si "Molly thotë "Jo, jo bizele!". Fëmija mund t'ju imitojë dhe të tundë kokën gjithashtu.

Ofroni një aktivitet tjetër

Ndonjëherë foshnja përdor sjellje të përsëritura si mbushës, sepse ai ose ajo nuk ka gjetur ende asgjë tjetër për të bërë. Ofroni një libër ose një lodër, një gudulisje ose këngë. Aktiviteti që ofroni mund të jetë shumë më interesant për foshnjën dhe nëse foshnja tregon interesin e tij ose të saj për ofertën tuaj, atëherë aktiviteti i ri do të zëvendësojë natyrshëm lëvizjen e përsëritur me një sjellje më fleksibël dhe të drejtuar nga qëllimi.

Shtoni një objekt

Disa gjeste të përsëritura të duarve mund të përpunohen në veprime kuptimplote mbi objekte. Shtrëngimi ose përplasja e duarve mund të bëhet lehtësisht dridhje maraca ose dridhje e pom pom. Lëkundjet mund të bëhen aktivizimi i një karrige lëkundëse, ose një kali lëkundës, ose një lojë në gju, të gjitha aktivitetet e duhura.

Ndryshoni pozicione

Disa sjellje të përsëritura ndodhin kryesisht në një pozicion fizik. Ndryshimi i pozicionit të foshnjës shpesh do të ndryshojë sjelljen. Nëse foshnjës i pëlqen të shtrihet në shpinë dhe të tundë kokën nga njëra anë në tjetrën, mund ta lëvizni atë në një pozicion ulur kundër divanit për të luajtur me ju. Ose vendoseni në të katër këmbët dhe më pas filloni të zvarriteni drejt saj për të luajtur një lojë të vogël. Nëse foshnja tund kokën në karrigen e lartë dhe është e vështirë për ta ndryshuar këtë model, provoni një karrige me pjesën e poshtme të shpinës, në mënyrë që të mos ketë asnjë sipërfaqe ku të tundet, ose një jastëk pas saj, për ta ulur atë më përpara.

Për ecjen e gishtave, përkulni ato nyje!

Mbajtja e këmbëve të përkulura gjatë qëndrimit dhe ecjes i ndihmon foshnjat të zhvillojnë modele të shkathëta të ecjes dhe vrapimit dhe aftësi të tjera motorike bruto. Disa fëmijë të vegjël kalojnë në ecjen në majë të gishtave, që është një model ecjeje më pak i qëndrueshëm dhe i rrjedhshëm. Ju mund t'i ndihmoni të vegjlit të rifitojnë lehtësisht një pozicion më të qëndrueshëm, me këmbë të sheshtë duke qëndruar pas fëmijës dhe duke ofruar një lojë lëkundëse duke i vendosur duart poshtë kofshëve të foshnjës dhe krahët duke e mbajtur fëmijën të sigurt dhe duke e ngritur fëmijën në një pozicion ulur për një kohë. lëkundeni ose dy ose tre midis këmbëve tuaja, më pas vendoseni fëmijën mbrapa poshtë ndërsa është ende i përkulur mirë në pozicionin ulur në krahët tuaj. Mbajtja e diçkaje në këmbët e fëmijëve, këpucët ose pantoflat, gjithashtu u jep fëmijëve njëfarë mbrojtjeje nga sipërfaqe të ndryshme, të cilat mund t'i duken të pakëndshme dhe që mund të çojnë në ecjen në majë të gishtave për të zvogëluar kontaktin me sipërfaqen.

Provoni pak prekje

Disa fëmijë të vegjël kanë lëvizje të përsëritura të duarve, gishtërinjve, kokave dhe trupave të tyre që shqetësojnë prindërit e tyre, sepse fëmija duket i paaftë të ndalojë ose të lidhet me dikë tjetër ose ndonjë gjë tjetër.

Kemi zbuluar se disa fëmijë do të riorientohen te njerëzit dhe objektet rreth tyre pasi preken me presion të këndshëm e të butë, si p.sh. vënia e dorës mbi shpatullën ose shpinën e tyre, fërkimi i butë i shpinës ose koka, ose ledhatimi i dorës. ose luajtja e gishtave rrotullues mund të ndryshojë modelin e lëvizjeve të tyre. Vendosja e një dore mbi një shpatull shpesh do të ndalojë lëvizjet e përsëritura të duarve dhe ndonjëherë edhe ecjen me gishtat. Ndërsa e bëni këtë, atëherë vazhdoni me një objekt ose aktivitet.

Vokalizma të përsëritura

Ashtu si lëvizjet e përsëritura, foshnjat bëjnë zhurma të përsëritura për të zotëruar aftësinë e tyre për të krijuar tinguj të rinj. Është një pjesë normale dhe e rëndësishme e zhvillimit që përgatit një fëmijë për të folur. Zakonisht, foshnjat e moshës 6-12 muajsh përsërisin tinguj që janë të të folurit, duke përdorur bashkëtingëlloret dhe zanoret që fëmija dëgjon në të folurit e përditshëm që i rrethon.

Dëgjimi i foshnjave që praktikojnë tingujt e tyre është qetësues sepse do të thotë se ata janë në rrugën e tyre drejt të folurit. Ashtu si me lëvizjet e tyre motorike, ata priren të përsërisin tingujt që janë më të rinjtë që kanë mësuar. Ne mund t'i ndihmojmë foshnjat të praktikojnë tingujt dhe të përgatiten për të folur dhe bisedë me lojërat e mëposhtme të prindërve.

Imitoni dhe krijoni “biseda” të vogla

Në pjesën e mëparshme ne sugjeruam imitimin e veprimeve të përsëritura në mënyra kuptimplota me lodra për të krijuar lojëra paralele. Në të njëjtën mënyrë, ne mund të imitojmë vokalizimet e foshnjës gjatë pauzave dhe duke u përpjekur të kthehemi pak mbrapa dhe mbrapa duke shkuar me fëmijën. Kjo është shumë e dobishme për fëmijën, sepse e ndihmon atë të ketë gjithnjë e më shumë kontroll mbi zërin e tij. Për ta bërë këtë, përballeni me foshnjën në një distancë të rehatshme të afërt dhe imitoni tingullin e foshnjës pasi fëmija e bën atë (gjatë pauzës; mos "folni" ndërsa fëmija flet), më pas prisni radhën e foshnjës

Nëse foshnja ju imiton, përsëritni tingujt dhe vazhdoni rrotullimin derisa të duket se është koha për të ndryshuar. Ju po krijoni "biseda bebe" në këto shkëmbime mbrapa dhe mbrapa. Nëse foshnja nuk ju imiton, atëherë bëni përsëri tingullin, duke e parë me pritje fëmijën dhe duke pritur. Ju mund ta provoni këtë dy ose tre herë, por nëse fëmija nuk ju imiton, mos u shqetësoni - tingulli mund të jetë shumë i ri që fëmija të mund ta përsërisë atë. Thjesht vazhdoni të përdorni këtë qasje të imitimit të tingujve të foshnjës tek fëmija dhe kur fëmija mundet, ai ose ajo do t'ju imitojë.

Imitoni dhe varioni

Nëse i keni imitimet që shkojnë përpara dhe mbrapa disa herë dhe duket se është koha për të ndryshuar, atëherë modeloni një tingull tjetër që fëmija tashmë mund të bëjë, prisni që fëmija të imitojë dhe provoni disa raunde me tingullin e ri. Si më sipër, jepini foshnjës disa mundësi për ta provuar këtë, duke u siguruar që të jeni afër në mënyrë që fëmija të shohë gojën dhe sytë tuaj, duke pritur me padurim për modelet tuaja dhe duke i dhënë fëmijës disa mundësi për t'ju imituar. Tani është një "bisedë" e re. Është vërtet e rëndësishme të modeloni tinguj që e dini që fëmija mund t'i bëjë lehtësisht. Imitimi i një tingulli krejt të ri është shumë i vështirë për një fëmijë 6-12 muajsh. Kjo është një aftësi që fëmijët e vegjël e zhvillojnë shumë më vonë.

Përdorni kërkesat fizike për të ndryshuar tingullin

Një mënyrë tjetër për të ndryshuar tingujt e foshnjës dhe për të krijuar një lojë të re me tingujt është shtimi i disa lojërave fizike ndërsa foshnja është duke vokalizuar. Kjo mund të funksionojë mirë kur foshnja gugaton ose luan me tingujt e zanoreve, gjatë së cilës ju i përkëdhelni butësisht gojën ndërsa vokalizojnë (duke bërë një tingull wha wha wha) ose duke e shtyrë butësisht brenda dhe jashtë në mënyrë të përsëritur në barkun e tyre, pikërisht mbi barkun e tyre. , teksa vokalizojnë, për të bërë një tjetër efekt zanor interesant (“ah ah ah ah ah”), apo edhe shtyjnë buzën e tyre të poshtme deri te buza e sipërme për të bërë një tingull “ba ba ba”. Ju gjithashtu mund t'i imitoni ato gjatë pauzës dhe të krijoni një lojë tjetër para dhe mbrapa.

Përmbledhje

Ne kemi diskutuar mënyra për të ndryshuar sjelljet e përsëritura të foshnjave që shqetësojnë prindërit duke i imituar ata dhe duke i futur lëvizjet brenda lojërave shoqërore dhe duke ndryshuar veprimet dhe materialet. Qëllimi ynë është të mbështesim zhvillimin e një game të gjerë aftësish, tingujsh dhe veprimesh të foshnjës.

Ndërsa loja e përsëritur është një mënyrë tipike për foshnjat për të zotëruar aftësi të reja, përsëritja e tepërt e aftësive që janë të lehta për fëmijën dhe që kanë vazhduar për një kohë të gjatë mund të pengojnë të mësojnë veprime dhe tinguj të rinj, dhe ndonjëherë foshnja mund të jetë aq e përqendruar në këto veprime të përsëritura, saqë ai ose ajo ka probleme të ndërveprojë me të tjerët. Pra, idetë e ofruara përfshijnë shtimin e një komponenti të lojës sociale, duke u fokusuar në rutinat e imitimit prapa dhe mbrapa midis prindit dhe foshnjës dhe duke ndihmuar fëmijën të ndryshojë veprimet dhe tingujt. Krijimi i modelit mbrapa dhe mbrapa është një "bisedë foshnjash", tingujsh ose veprimesh dhe ndihmon në vendosjen e skenës për të gjitha llojet e mësimit të shkëlqyer shoqëror.

Këtu një ushtrim për ju:

Kushtojini vëmendje dritës së gjelbër ose të verdhë (kujdes) të foshnjës tuaj ndërsa imitoni dhe shtoni lëvizje të tjera, veprime të trupit ose gjeste që fëmija juaj të bëjë. Përdorni faqen Shënime për të shënuar se si reagon fëmija juaj.

Këtu një ushtrim për ju:

Këtë javë, përdorni formularin Shënime në faqen 63 për të shënuar dritën jeshile ose të verdhë (kujdes) të foshnjës tuaj ndërsa imitoni dhe shtoni objekte të tjera në lojën e foshnjës tuaj. Drita jeshile: buzëqeshje ose shprehje interesi, ose anim drejt jush, ose trup aktiv, ose zhurma të gëzuara, ose shtrirje - Vazhdoni!
Drita e verdhë: fytyrë serioze, qetësuese, qetësuese, vështrimi larg, i përkulur, pulson, ngrin. Provojeni përsëri më ngadalë, më qetë, më butësisht – provojeni edhe një herë ose dy herë. Nuk ka dritë jeshile? Ndalo.

Kapitulli 8

Trupat që flasin

Lista e Frigoriferit

RRITJA E NDËRGJEGJËSISË TUAJ PËR VEPRIMET KOMUNIKATIVE TË FËMIJËS.

- A po përpiqet foshnja t'ju tregojë diçka?
- Çfarë po ju "thotë" trupi i foshnjës?
- Shprehni me fjalë për foshnjën!
- Kërkoni akte të vëmendjes së përbashkët - ato trekëndësha të veçantë komunikimi.

Ndërsa shumica prej nesh priren të mendojnë për të folurit e foshnjës kur mendojmë për komunikimin, komunikimi ka shumë më tepër sesa të folurit. Në këtë kapitull do të përqendrohemi në aftësitë e komunikimit preverbal që shtrojnë bazën për zhvillimin e gjuhës: modelet e shikimit, gjestet dhe veprimet e trupit që komunikojnë kuptimin dhe ndajnë vëmendjen midis foshnjës dhe prindit.

Komunikimi preverbal: "trupa që flasin"

Në zhvillimin tipik, foshnjat dhe të vegjlit zhvillojnë një sërë mënyrash për të komunikuar përpara se të fillojnë të flasin. Ata përdorin "komunikimin preverbal", i cili përfshin kontaktin me sy, shprehjet e fytyrës, gjestet dhe qëndrimet e trupit për të përcjellë mesazhin e tyre, dhe ata bëhen komunikues shumë të aftë duke përdorur komunikimin preverbal përpara se të zhvillohet fjalimi.

Shumica e studiuesve të gjuhës mendojnë se komunikimi preverbal është jashtëzakonisht i rëndësishëm për zhvillimin e gjuhës. Fjalimi bëhet një sistem komunikimi shtesë, i ndërtuar mbi një sistem komunikimi joverbal tashmë shumë funksional që përfshin gjeste dhe akte të tjera komunikimi joverbale.

Jo vetëm që komunikimi joverbal është kritik për zhvillimin e gjuhës, por është një mënyrë që njerëzit e të gjitha moshave të komunikojnë gjatë gjithë jetës së tyre. Komunikimi joverbal, ose gjuha e trupit, shoqëron të folurin dhe shton kuptime shtesë, duke përfshirë kuptimet emocionale, në një komunikim. Foshnjat mësojnë të përdorin lëvizjet e trupit dhe të fytyrës, tingujt dhe gjestet e tyre për të dërguar mesazhe te të tjerët, dhe më pas, ndërsa fjalët zhvillohen, ato u shtohen këtyre modeleve ekzistuese të komunikimit joverbal.

Ka dy aspekte të komunikimit: shprehja e vetvetes dhe të kuptuarit e partnerit. Kjo është po aq e vërtetë për komunikimin joverbal sa është për komunikimin verbal. Njerëzit, nga foshnjat tek të rriturit, përdorin trupin e tyre si një sistem shprehës - për të përcjellë kuptimet dhe gjendjet e tyre të brendshme te të tjerët. Njerëzit, nga foshnjat tek të rriturit, lexojnë dhe interpretojnë gjithashtu mesazhet e dërguara nga komunikimi joverbal i partnerit të tyre, duke lexuar "trupat e tyre që flasin". Kjo do të thotë të interpretosh kuptimin e partnerit – mendimet e partnerit, përmes fjalëve të tyre joverbale. Të lexosh sinjale do të thotë të lexosh mendjet! Ne do të fokusohemi në mënyrat e mbështetjes së zhvillimit në këto fusha në këtë kapitull.

Komunikimi i qëllimshëm dhe vëmendja e përbashkët

Ka një kohë në foshnjërinë e hershme në të cilën foshnjat ende nuk e dinë se mund t'i dërgojnë një mesazh një personi tjetër. Ata mund të shqetësohen, të qajnë, të përpëliten, të largojnë gjërat dhe të bëjnë shprehje të fytyrës që prindërit e tyre i interpretojnë si kuptimplotë, por foshnja nuk ka bërë një plan për të dërguar një mesazh; foshnja po reagon dhe e gjithë puna për komunikim po ndodh në fund të prindit. Por foshnjat në periudhën 9-12 mujore fillojnë të kuptojnë se mund të zgjedhin të komunikojnë, se mund të synojnë t'i dërgojnë një mesazh një tjetri. Foshnja mund të tregojë qëllimin e tij ose qëllimin për të komunikuar duke e drejtuar komunikimin në fytyrën dhe trupin e prindit. Ne mund ta shohim fëmijën (1) të zhvillojë një qëllim, pastaj (2) t'i drejtohet prindit dhe t'i komunikojë dëshirën ose interesin ose kënaqësinë ose nevojën për ndihmë përmes zërit, gjesteve dhe/ose shikimit, dhe më pas (3) kthehemi te qellimi. Këto zhvendosje të vëmendjes me 3 hapa janë shembuj të vëmendjes së përbashkët, pikë referimi e rëndësishme në zhvillimin e komunikimit të qëllimshëm të foshnjës që prezantuam në kapitullin 6. Kushtojini vëmendje këtyre! Vëmendja e përbashkët përfshin ndarjen e një komunikimi me një partner për një ngjarje ose objekt. Kështu, ato përfshijnë zhvendosje të shikimit, nga ngjarja në partner dhe shpesh kthehen përsëri, dhe shpesh përfshijnë gjeste dhe/ose tinguj. Foshnjat përdorin vëmendjen e përbashkët për të komunikuar dhe ndarë interesat e tyre, për të bërë kërkesa dhe për të ndarë emocionet e tyre. Ata mund të tregojnë vëmendje të përbashkët duke përdorur një veprim aq të thjeshtë sa vështrimi, ose aq kompleks sa të tregosh me gisht, të tregosh ose të japësh objekte.

Deri më tani, ne kemi diskutuar përdorimin e trupit për të komunikuar, i cili zhvillohet përpara se foshnjat të fillojnë të përdorin fjalë për të komunikuar. Ne kemi folur gjithashtu për idenë e komunikimit të qëllimshëm, në të cilin foshnja zgjedh të dërgojë një mesazh - se është i qëllimshëm, i drejtuar nga qëllimi dhe jo i rastësishëm, dhe si mund ta dalloni. Dhe së fundi folëm për vëmendjen e përbashkët, një lloj shumë i rëndësishëm komunikimi joverbal i qëllimshëm që lejon foshnjën të ndajë me ju dëshirat, ndjenjat ose interesat e tij për objektet dhe ngjarjet.

Pasi prindërit e dinë se çfarë po përpiqen të komunikojnë foshnjat në mënyrë joverbale, ata mund të japin gjuhën për ato kuptime, gjë që e ndihmon fëmijën të zhvillojë të folurit. Më tej do të flasim për mënyrat e nxitja e komunikimit joverbal të foshnjës tuaj, por tani për tani, merrni pak kohë për të parë dhe vlerësuar komunikimet joverbale të foshnjës tuaj. Vëzhgoni komunikimet joverbale të foshnjës tuaj dhe komunikimin tuaj me fëmijën tuaj. Merrni parasysh nëse foshnja ka ndërmend të komunikojë - duke i drejtuar sinjalet e komunikimit direkt tek ju dhe sigurohuni që t'i shprehni fjalë komunikimit të foshnjës. Kërkoni shembuj të vëmendjes së përbashkët - zhvendosjet e shikimit me 3 pjesë, pikat, shikimi zhvendoset në sytë e saj për të ndarë emocionet, dhënien, shfaqjen dhe gjeste të tjera komunikuese. Ju mund të kënaqeni duke bërë një listë të komunikimeve joverbale që shihni duke përdorur fëmijën tuaj dhe ato që po përdorni gjithashtu.

Këtu një ushtrim për ju:
Këtë javë, vini re se si fëmija juaj formon mesazhet e tij për ju: shikimin, tingujt, gjestet, shprehjet e fytyrës, lëvizjet e tjera dhe qëndrimet e trupit. Ju mund të përdorni formularin Shënime në fund të dokumentit për të shënuar lëvizjet e trupit që flet dhe mesazhet që fëmija ju ka dërguar këtë javë.

Ndërtimi i më shumë gjesteve (për 10-12 muajsh)

Lista e Frigoriferit

Bëni më pak që ata të bëjnë më shumë!

Në mes të rutinave të lojës, ndalo dhe prit ----

për një gjest, kontakt me sy ose një vokalizim. Shtoni gjestet tuaja për të shënuar veprimet gjatë lojës. Theksoni veprimet e fytyrës që janë pjesë e lojës.

Ndonjëherë ofroni objekte përtej mundësive të foshnjës;

fëmija mund t'ju shikojë dhe të arrijë ta "kërkojë" atë.

Foshnjat përdorin sytë dhe trupin e tyre për t'u dërguar mesazhe njerëzve - për të filluar ose vazhduar ndërveprimet shoqërore, për të kërkuar ose refuzuar ushqim, objekte dhe lojëra, për të thënë "më ndihmo", ose për të shprehur një emocion si "jam i lodhur". ose "Unë nuk mendoj se më pëlqen kjo". Ne duam ta ndihmojmë foshnjën të zhvillojë një "trup që flet" për të komunikuar duke krijuar mundësi që ai të bëjë më shumë me trupin e tij, në mënyrë që të mund të jenë pjesëmarrës aktivë në përcjelljen e mendimeve dhe ndjenjave të tyre në vend që të mbështeten te ju për të kuptuar se çfarë. ata mund të jenë duke menduar ose ndjerë. Shembujt mund të përfshijnë ofrimin e krahëve, por pritjen për të marrë një foshnjë derisa foshnja të shikojë drejt nesh dhe të ngrejë krahët, duke mbushur një shishe dhe duke e ofruar atë, por duke pritur për ta dorëzuar atë derisa fëmija të shikojë, të arrijë ose të zërë, duke pritur për të përsëritur loja e dashur me aeroplan për herë të tretë derisa foshnja të komunikojë përmes syve, zërit dhe ose trupit se e dëshiron përsëri. Pritja që fëmija të përdorë këto mundësi të vogla për të komunikuar përfshin ndryshime të vogla nga ana e prindit, por ato mund të kenë efekte të mëdha në të mësuarit dhe sjelljen e foshnjës gjatë ditëve dhe javëve, jo vetëm gjatë rutinave të lojës, por edhe gjatë rutinave të përditshme të jetesës që përfshijnë vaktet, veshjen. larja dhe ndërrimi. Për foshnjat që nuk dërgojnë shumë mesazhe edhe pse janë në rangun e moshës 8-12 muajsh, ne duam të gjejmë shumë mundësi çdo ditë që foshnjat të komunikojnë nëpërmjet veprimeve të tyre të qëllimshme, dhe ne kemi shumë e shumë mundësi për ta për ta bërë këtë. brenda jetës së përditshme.

Për këto foshnja më të rritura që nuk po përdorin ende trupin e tyre për të komunikuar shumë, prindërit mund ta nxisin këtë aftësi. Ne mund t'i ndihmojmë ata të zhvillojnë "trupa që flasin" duke bërë më pak dhe duke u dhënë atyre një shans për të bërë më shumë. Të bësh më pak si prindër shpesh do të thotë të sillemi sikur nuk e dimë se çfarë dëshiron fëmija, të mbajmë lart sendet në vend që t'i kemi në dorë të vogëlushit, t'i ofrojmë më shumë se një zgjedhje ose t'i ofrojmë gjëra që vogëlushi mund të mos i dëshirojë. Do të thotë se duhet të presim për një sinjal: për një gjest, për kontakt me sy ose për një vokalizëm

Fillimisht, ne duam që foshnjat të përdorin kontaktin me sy, një gjest ose një vokalizim për të shprehur qëllimet dhe kuptimet e tyre. Pasi të kenë mësuar të përdorin secilën prej këtyre sjelljeve veç e veç, ne do t'i mbështesim që të kombinojnë dy ose tre prej këtyre sjelljeve së bashku në kërkesat e tyre, që është mënyra se si foshnjat më të vjetra preverbale komunikojnë me të tjerët, për t'u siguruar që partneri i tyre të marrë mesazhin.

Ne i ndihmojmë foshnjat të zhvillojnë një trup që flet për të komunikuar nevojat dhe dëshirat e tyre duke krijuar mundësi që ata të bëjnë më shumë me trupin e tyre, të jenë pjesëmarrës aktivë në vend të vëzhguesve pasivë. Ne mund të përmbahemi pak nga dhënia e gjërave fëmijës – duke mos i injoruar nevojat e fëmijës, por përkundrazi duke i dhënë atij hapësirën për të prodhuar një veprim për të marrë sendin, në mënyrë që fëmija të fillojë të kuptojë lidhjen dhe fuqinë komunikuese ndërmjet gjenerimit të komunikimeve (nëpërmjet trupin) dhe marrjen e asaj që duan. Shembuj të tjerë mund të përfshijnë ofrimin e krahëve, por pritjen për të marrë një fëmijë derisa fëmija të shikojë dhe të ngrejë krahët, duke mbushur shishen dhe duke e ofruar atë, por duke pritur për të dorëzuar një shishe derisa fëmija të duket dhe të zërë, ose duke i mbajtur lodrat e preferuara në një pamje të dukshme, por enë e mbyllur në mënyrë që edhe nëse fëmija të ketë akses, ai nuk mund ta hapë kontejnerin pa e sjellë atë tek ju. Këto janë ndryshime të vogla që mund të kenë efekte të mëdha gjatë ditës dhe javës së vogëlushit tuaj, jo vetëm gjatë rutinave të lojës, por edhe gjatë rutinave të përditshme të jetesës që përfshijnë vaktet, veshjen, larjen dhe ndryshimin. Duke vepruar kështu, ju po i ofroni shumë më tepër mundësi foshnjës suaj që të mësojë të përdorë trupin e tij/saj për të komunikuar dhe të mësojë se çfarë është komunikimi.

Kuptimi i gjesteve nga njerëz të tjerë

Foshnjat e vogla nuk e dinë ende kuptimin e komunikimit joverbal të njerëzve të tjerë. Në përgjithësi, foshnjat në periudhën 6-12 mujore po mësojnë shumë kuptime që lidhen me gjestet e prindërve, qëndrimet e trupit, shprehjet e fytyrës dhe fjalët: gjesti "më jep" të një dore të hapur ose kuptimin e një pike kur të duash.

një foshnjë të shikojë ose të arrijë për një objekt në një vend të caktuar, rëndësia e një shprehjeje të frikësuar ose të gëzuar të fytyrës. Ne mund t'i ndihmojmë foshnjat më të vjetra të mësojnë këto kuptime duke qenë më të vetëdijshëm për gjuhën e trupit tonë. Në aktivitetet e përbashkëta me objekte, prindërit mund të theksojnë gjestet në rutina, duke u kërkuar të vegjëlve të japin ose të marrin pjesë, të organizojnë ose pastrojnë një aktivitet ose të marrin radhën tjetër. Ne gjithashtu mund të shtojmë hapa dhe sekuenca në aktivitete me objekte që përfshijnë gjeste dhe shprehje të fytyrës - duke ndërtuar një kullë dhe më pas duke përdorur një gjest për të sinjalizuar kohën për ta rrëzuar atë, ose duke përdorur një enigmë dhe duke treguar vrimat për secilën nga pjesët. Në lojërat sociale, ne nxjerrim në pah shprehjet e fytyrës dhe lëvizjet e trupit për të ndikuar në lojërat. Afektet e ekzagjeruara dhe gjestet ose qëndrimet shënojnë rutinat sociale shqisore dhe këto bëhen "etiketa" për vogëlushin kur ju ofroni një lojë.

Luajtja e këtyre lojërave në një mënyrë mjaft të ritualizuar i ndihmon foshnjat më të rritura të mësojnë t'i lidhin gjestet dhe shprehjet me lojërat dhe të fillojnë të përqendrohen gjithnjë e më shumë në fytyrat, gjestet dhe trupat e të rriturve.

Këtu një ushtrim për ju:
Kthehuni te lista juaj ku keni shënuar mesazhet komunikuese që fëmija juaj ju dërgon me trupat e tij/saj që flasin.

Tani le ta ndihmojmë fëmijën tuaj të bëjë më shumë me sytë dhe trupin për t'ju dërguar mesazhe. Mendoni për momentet kur fëmija juaj mund t'ju tërheqë me një vështrim, një gjest, një tingull ose lëvizje. Ndoshta është për të filluar një lojë, për të kënduar vargun tjetër të një kënge, për të zgjedhur një lodër, për të kërkuar më shumë ushqim, për të përfunduar me diçka. Përdorni formularin Shënime për të shënuar këto momente të trupit duke folur që krijoni dhe si reagon fëmija juaj.

Kapitulli 9

Drejtimi dhe kombinimi

Lista e Frigoriferit

- përdorni strategji për të rritur përdorimin e grupeve komunikuese nga foshnja: zëri dhe gjesti i kombinuar me shikimin në komunikimet e drejtuara.
- nxisin paketa më komplekse komunikuese.
- maksimizoni efikasitetin e paketave komunikuese.
- Përdorni kohën e pritjes me shkathtësi për të nxitur komunikime më komplekse paraverbale.

Përqendrimi në komunikimet e drejtuara

Foshnjat komunikojnë në mënyra të ndryshme dhe na tregojnë shumë për veten e tyre – ndjenjat, dëshirat, disponimin e tyre, duke përdorur fytyrat, zërat dhe trupat e tyre, shumë kohë përpara se të flasin. Në këtë kapitull ne do të diskutojmë se si ta ndihmoni fëmijën tuaj të përdorë sinjale të shumta për t'ju dërguar një mesazh të qartë preverbal.

Në kohën kur shumica e foshnjave janë 9-12 muajshe, ata dërgojnë mesazhe me fytyrat, sytë, zërat dhe trupat e tyre dhe janë shumë të mirë duke i bashkuar të gjitha këto për të dërguar një mesazh. Vogëlushi që dëshiron ta marrin ndërsa ju jeni duke folur në telefon, mund të jetë duke ju tërhequr këmbën, duke ju vështruar lart, duke rënkuar dhe duke ngërthyer, deri në momentin që ju e ngrini nga toka. Kjo "pako" sjelljesh komunikuese jep një mesazh shumë të qartë për atë që fëmija dëshiron. Foshnja e cila është duke luajtur me kënaqësi në dysheme me babin duke hedhur një top nervor përreth, komunikon dëshirën e saj që babi t'ia hedhë topin me kontakt me sy, buzëqeshje, prekje dhe zhurma të gëzuara, dhe kur e merr, ajo përdor shikimin dhe buzëqeshjen. për të dërguar një mesazh kënaqësie dhe kënaqësie, dhe një të qeshur të lumtur, në sytë e tij.
Këtu është një paketë e lumtur komunikimi - kënaqësi, gëzim, sukses dhe kënaqësi të gjitha së bashku përmes një kombinimi sjelljesh dhe dërgohen tek babai.

Disa foshnje priren të përdorin vetëm një rrugë komunikimi në të njëjtën kohë, në vend të komunikimeve të paketuara që po diskutojmë. Ata mund të duan diçka dhe mund të ankohen ose të tingëllojnë, kështu që ne e dimë se diçka nuk është në rregull për ta. Por nëse nuk ka asnjë orientim trupor ndaj nesh, asnjë gjest, asnjë gjuhë trupi, është shumë e vështirë të dihet se çfarë dëshiron foshnja. E njëjta gjë vlen edhe për shprehjet e fytyrës. Shprehja e fytyrës së foshnjës mund të jetë duke thënë diçka, por nëse nuk ka kontakt me sy, nuk ka gjeste apo tinguj dhe nuk ka orientim te një person tjetër, kush mund ta dijë se çfarë ndjen foshnja?

Komunikimet e drejtuara

Njerëzit i drejtojnë komunikimet e tyre te partneri i tyre përmes pozicionimit të trupit (përballë partnerit me trupin dhe fytyrën). Ata i drejtojnë edhe me gjeste të drejtuara ndaj partnerit, dhe duke qenë pranë partnerit. Kjo është ajo që i tregon një partneri social se një komunikim po ndodh! Për foshnjat që nuk i drejtojnë qartë komunikimet e tyre, ne duam të krijojmë "hapësirën sociale" në mënyrë që të jetë më e lehtë për fëmijën të bëjë kontakt me sy dhe të dërgojë një mesazh.

Të pozicionohemi përballë foshnjës dhe të zbresim poshtë e më afër nivelit të syve të tyre (ndërsa qëndrojmë në zonën e tyre të rehatisë) e bën më të lehtë për ne t'i "kapim" ato komunikime dhe të jemi në gjendje t'u përgjigjemi atyre. Sa më shumë përgjigje pozitive që mund t'u bëjmë komunikimeve të tyre të drejtuara, aq më shpesh duhet t'i shohim ato.

Kushtojini vëmendje mënyrës se si fëmija drejton komunikimet. Nëse ata nuk po i drejtojnë tek ju, atëherë bëni diçka për ta drejtuar komunikimin. Ju mund të provoni një ose më shumë nga këto: (1) Afrohuni më shumë, (2) mbajeni objektin e dëshiruar, por mos e dorëzoni, (3) sillni objektin e dëshiruar drejt fytyrës tuaj, (4) ndaloni në mes të një kënge vargje ose lojë fizike (gudulisje, byrek) për të parë nëse fëmija juaj do t'ju nxisë që të vazhdoni rutinën. Ndonjëherë, nëse jeni afër, duke pritur që fëmija të komunikojë përsëri në një mënyrë më të drejtuar do të shkaktojë pak zhgënjim për foshnjën dhe do ta bëjë atë të punojë pak më shumë për të dërguar mesazhin, me një komunikim më të qartë dhe të drejtuar tek ajo e ardhshme. përpjekje e suksesshme. Ne duam t'u ofrojmë motivim fëmijëve për të komunikuar, por nuk duam të shkaktojmë stres ose shqetësim.

Këtu një ushtrim për ju:
Përdorni formularin Shënime në faqen 63 për të shënuar se si fëmija juaj ju thotë se çfarë dëshiron dhe çfarë nuk dëshiron. Po kur fëmija juaj ka nevojë për ndihmë ose nuk është i sigurt për diçka? Si ju thotë ai apo ajo? Shihni nëse po merrni komunikim të qartë dhe të drejtpërdrejtë nga fëmija juaj ose nëse jeni duke bërë të gjithë punën për të interpretuar dhe për t'iu përgjigjur reagimeve të tij të paqarta.

Lista e Frigoriferit

- Kërkoni komunikime të drejtuara.
- Njohni dhe jepni përparësi komunikimeve të bashkuara.
- Fuqizimi i komunikimeve të bashkuara.
- Prisni përpara se të kërkoni një
- komunikim më kompleks.

Ndërtimi i paketave të komunikimit

Kjo lloj qasjeje - të përcaktojmë se çfarë mund të bëjë foshnja dhe çfarë duam ta mbështesim foshnjën për të mësuar më pas, dhe më pas ta ndihmojmë fëmijën ta mësojë atë - është mënyra se si mund ta ndihmojmë fëmijën të mësojë të bashkojë ose kombinojë sjelljet për të forcuar atë. mesazhe. Nëse foshnja është një vokalizues, ne mund të fillojmë ta rregullojmë situatën në mënyrë që foshnja gjithashtu të ketë nevojë të arrijë atë që dëshiron për të përmbushur qëllimin e saj. Le të themi se foshnja juaj pëlqen të guduliset dhe tregon kënaqësinë e tij duke qeshur dhe duke bërë tinguj "aah". Hapi i parë drejt mësimit të foshnjës suaj që të bashkojë komunikimin e tij do të ishte të përmbaheni nga reagimi ndaj komunikimit të tij të vetëm (në këtë shembull, zërit të tij) derisa ai të shtojë një sjellje të dytë, si zëri dhe gjesti. Ju do ta mësoni këtë përgjigje duke zgjatur duart tuaja, duke tundur gishtat dhe duke i kërkuar fëmijës tuaj: "gudulis?" Gjëja kryesore është të joshni fëmijën tuaj me pritjen e asaj që do të vijë, por të mos përgjigjeni derisa ai të bëjë pak më shumë përpjekje dhe të zgjerojë komunikimin e tij.

Fëmija juaj mund të përgjigjet duke qeshur dhe duke e përkulur trupin e tij përpara, duke zgjatur ose duke prekur duart tuaja, të gjitha këto do të ishin një grup tipik i veprimeve të komunikimit që ju thonë, "të lutem më gudulis!" Kjo lojë e zgjatjes së duarve dhe pritjes që fëmija juaj të bashkojë ose të shtojë gjeste në zërin e tij përpara se të guduliset, vazhdon edhe disa shkëmbime të tjera, derisa ai të prodhojë me lehtësi këtë pako të re komunikuese.

Ju mund të përdorni të njëjtën qasje për të marrë kontakt të shkurtër me sy në paketën e komunikimit pasi të keni përcaktuar se kontakti me sy nuk është i neveritshëm për fëmijën. Ju do të filloni ta shtyni fëmijën tuaj të shtojë kontaktin me sy në gjestin ose vokalizimin e tij ose të saj - çfarëdo komunikimi i vetëm që është ofruar - duke tërhequr vëmendjen e tij, duke i thirrur emrin, duke provuar një prekje, duke ofruar objektin ose duke bërë çfarëdo tjetër që funksionon për të marrë. vështrimin. Duke u rikthyer te shembulli i lojës me gudulisje, ju mund t'i mbani duart lart në fytyrë, t'i thërrisni emrin e foshnjës dhe të ekzagjeroni lakimin e zërit tuaj "I'mmmmm do të të marr!", gjatë gjithë kohës duke pritur për fëmijën tuaj. për t'ju parë shkurtimisht përpara se të vazhdoni lojën.

Përfundimisht, qëllimi ynë është që foshnja të jetë në gjendje të komunikojë me shikim DHE gjeste DHE zë të gjithë së bashku gjatë lojërave shoqërore, lodrave, ushqyerjes, banjove dhe rutinave të tjera.

Por ne do të synojmë një hap në një kohë – duke zhvilluar secilin veç e veç (kapitujt e tjerë diskutojnë se si ta bëjmë këtë), dhe më pas do të punojmë për të marrë kombinime të dy sjelljeve dhe më pas kombinime të treve.

Fokusi ynë në këtë seksion është në komunikimet e foshnjave që koordinojnë zërin, shikimin e shkurtër dhe gjestin. Këto janë komunikimet prioritare. Për një foshnjë që ende nuk i koordinon këto shumë shpesh, duhet të jeni të sigurt që t'i tregoni fëmijës se një komunikim i koordinuar është me të vërtetë i rëndësishëm, vërtet i fuqishëm dhe ka një fitim vërtet të lartë. Si ta njoftoni fëmijën këtë? Ju paguani çmimin më të lartë! Me vëmendjen tuaj, përgjegjësinë tuaj, ndjekjen tuaj. Për një foshnjë që sapo po mëson të koordinojë shikimin dhe zërin, bëni çmos që t'i përgjigjeni shpejt, herën e parë, asaj që foshnja ju thotë në komunikim. Foshnjat duhet të përjetojnë vazhdimisht se sa i fuqishëm, sa efektiv dhe i koordinuar mund të jetë një komunikim i koordinuar në përcjelljen e mesazhit të tyre. Vëmendja, përgjegjshmëria dhe ndjekja juaj është monedha e komunikimit.

Duke pritur për më tepër

Pasi foshnja të prodhojë komunikime të koordinuara shpesh dhe me lehtësi, ju mund të vendosni të përmbaheni pak për t'iu përgjigjur një gjesti komunikues që nuk është i koordinuar me kontaktin me sy ose një tingull vokal. Ndonjëherë, nëse foshnja vokalizon pa parë, dhe ju nuk përgjigjeni, fëmija do të vokalizojë përsëri, këtë herë me shikim, për të parë pse ju nuk po "dëgjoni". Tani është shansi juaj të merrni pjesë dhe të përgjigjeni shpejt.

Ne nuk presim që foshnjat t'i bashkojnë komunikimet ose shikimin e tyre çdo herë, por ne duam që ata të bashkojnë shumicën e komunikimeve të tyre për shkak të qartësisë së mesazhit që po dërgojnë. Ju mund ta ndihmoni fëmijën duke qenë të zhytur në mendime se çfarë lloj komunikimi po i përgjigjeni. Mbështetja e komunikimeve të paketuara (kur foshnja mund t'i bashkojë ato lehtësisht) më fort se komunikimi i vetëm e ndihmon fëmijën të mësojë se komunikimet e paketuara janë një mënyrë më efektive për të përcjellë mesazhet. Ekziston një term teknik për manipulimin e "shpërblimit" që merr foshnja - përforcimi diferencial. Do të thotë që ju po e shpërbleni objektivin e të mësuarit – komunikimet e paketuara – më fort se komunikimi i vetëm. Është një mjet i fuqishëm mësimor me kalimin e kohës.

Ju mund t'i mësoni foshnjat të bashkojnë komunikimet e tyre brenda lojës me objekte dhe gjatë lojërave sociale ballë për ballë, duke përfshirë këngët (p.sh., "merimanga e saj e vogël" "shkëlqejë") dhe lojërat fizike ("Unë do të të marr ty" "kush është aq i madh" aeroplan, peek-a- boo). Një pjesë e këtij procesi përfshin vendosjen e lojës dhe më pas pritjen për një sinjal ose një sjellje komunikuese nga fëmija juaj për të vazhduar lojën. Ndonjëherë sinjali mund të jetë një sjellje e vetme - kontakti me sy, një dorë e shtrirë ose një vokalizim - dhe kjo është mirë sepse i jep fëmijës tuaj një vend fillestar për të komunikuar dëshirat ose ndjenjat e tij/saj rreth aktivitetit. Një dorë e shtrirë ju thotë: "Po, e dua atë bllok"; të shikosh fytyrën tënde kur ndalon së kënduari mund të nënkuptojë:

“Pse ndalove së kënduari? Vazhdo!”. Një foshnjë që kërcen kur luan me ndalesa me kalë mund të nënkuptojë: "Më kërcej përsëri". Njohja dhe shpërblimi i përpjekjeve të foshnjave në komunikim duke ndjekur kërkesën e tyre e mëson fëmijën tuaj se secila prej këtyre mënyrave të komunikimit është e fuqishme dhe dërgon një mesazh - një mesazh që ne e dëgjojmë me zë të lartë dhe qartë dhe i përgjigjemi duke i dhënë objektin, duke kënduar këngën ose duke vazhduar lojën. Herë të tjera, ju dëshironi të inkurajoni pak më shumë përgjigje nga foshnja - duke parë fytyrën tuaj ndërsa arrin për objektin, duke bërë një tingull dhe duke parë nga ju kur kënga ndalon, ose duke kërcyer trupin e saj dhe duke bërë një tingull mjedër për të. imitoj një tingull kali. Modelimi i kombinimeve të ndryshme të veprimeve për fëmijën tuaj gjatë gjithë aktivitetit do t'i mësojë fëmijës suaj mesazhe të ndryshme komunikuese për t'ju dërguar kur ju ndaloni dhe prisni një përgjigje.

Për shembull, imagjinoni se jeni duke kënduar "Twinkle, twinkle small star", duke shtuar gjeste në secilin varg: "Twinkle, twinkle small star", (duke hapur dhe mbyllur duart), "si pyes veten se ku je" (duke ngritur supet dhe duartrokitje ose përkëdhelje e këmbëve (në varësi të nivelit motorik të fëmijës suaj lart", (ngritja e duarve në ajër), "si një diamant në qiell", (duke bashkuar gishtat e parë dhe të madh). ne secilen dorën për të bërë një diamant dhe shtrirje përpara gjoksit tuaj), “Vizit, yll i vogël vezullues” (duke hapur dhe mbyllur duart), “si pyes veten se ku je” (ngritja e shpatullave dhe duarve; duartrokitja e duarve ose përkëdhelja e këmbëve; përdorni të njëjtin veprim nga vargu i mëparshëm).

Ju mund ta filloni aktivitetin duke i kënduar këngën të voglit tuaj në tërësi me gjeste 1-2 herë dhe më pas në provën e tretë, duke supozuar se po merrni reagime interesi dhe kënaqësie, filloni të ndaloni për një moment në fillim të çdo vargu. vogëlushi juaj për t'ju nxitur të vazhdoni ose me një sjellje të vetme (veçanërisht nëse është një rutinë e re, e panjohur) ose një komunikim të paketuar. Për ta inkurajuar fëmijën tuaj të komunikojë gjatë pauzave, ngadalësoni këndimin.

Zmadhoni çdo gjest në fillim të vargut dhe më pas ndaloni në fund të çdo fraze për të parë nëse fëmija juaj do ta imitojë gjestin ose do të bëjë një tingull ose veprim. Nëse jo, mund të merrni duart e vogëlushit tuaj për ta ndihmuar atë të bëjë një lëvizje pas jush ndërsa ju këndoni këngën. Ose mund të jo. Shumë fëmijë të vegjël i rezistojnë manipulimit të duarve. Sigurohuni që të tregoni kënaqësinë tuaj në lëvizjen që bëri fëmija juaj!

Mendoni për pozicionin e trupit tuaj ndërsa filloni këtë aktivitet. Uluni përballë vogëlushit tuaj dhe jini mjaft afër për ta prekur fëmijën tuaj, por mbani duart përpara trupit tuaj, lartësinë e gjoksit ose më lart, për ta bërë të lehtë që vogëlushi juaj të zhvendosë shikimin midis lëvizjeve të duarve dhe fytyrës. Vazhdoni të praktikoni rutinën në mënyrë që fëmija juaj të kuptojë lëvizjet ose veprimet e ndryshme që lidhen me lojën dhe të mësojë të imitojë dhe prodhojë sjellje të kombinuara për të marrë pjesë dhe për të vazhduar aktivitetin.

Një shembull i modelimit dhe pritjes për sjellje të kombinuara në një rutinë objektesh mund të ndodhë kur grumbulloni blloqe me fëmijën tuaj. Loja përbëhet nga grumbullimi i blloqeve një nga një derisa kulla të jetë shumë e gjatë dhe të bjerë. Shtimi i efekteve zanore dhe ndalimi ndërmjet veprimeve mund të ndihmojë në sinjalizimin e fëmijës suaj se është radha e tij ose e saj për t'ju dërguar një mesazh.

Mund të lëshoni tinguj budallenj (p.sh., anije me raketë, helikopter, tren) ndërsa e mbani bllokun midis jush dhe fëmijës në nivelin e syve përpara se ta vendosni ngadalë dhe në mënyrë dramatike bllokun në kullë. (1) Tingulli budalla duhet të krijojë interes tek fëmija juaj dhe (2) mbajtja e bllokut mes jush i jep fëmijës tuaj një shans për të koordinuar shikimin dhe për të ndjekur bllokun. Fëmija juaj do të shikojë burimin e zërit - dhe jeni ju!

Kur fëmija juaj ju shikon ndërsa bën tingullin, ju mund t'i ofroni bllokun në mënyrë që fëmija juaj të mund të praktikojë përdorimin e një sjelljeje të bashkuar-arritjen e një objekti me kontakt me sy. Vazhdoni lojën, duke përdorur zërin çdo herë.

Fëmija juaj mund ta imitojë atë përsëri ai ose ajo vendos bllokun - imitim i këndshëm vokal. Ju mund t'i shtoni tinguj të tjerë kur kulla do të bjerë ose do të rrëzohet në një format të ngjashëm mësimor: (1) duke i treguar fëmijës tuaj veprimet e ndryshme të një aktiviteti dhe (2) duke ndaluar dhe duke pritur për një sinjal nga fëmija juaj për të vazhdoni lojën.

Përmbledhje

Komunikimet nuk mund të jenë të suksesshme nëse marrësi nuk merr mesazhin që dërguesi po përpiqet të japë. Dërguesit duhet t'i drejtojnë mesazhet e tyre tek marrësit e tyre. Sidomos me komunikimin preverbal, foshnjat duhet t'i bëjnë të ditur partnerëve të tyre se po përpiqen të dërgojnë një mesazh. Komunikimet e bashkuara i tregojnë marrësit se çfarë po përpiqet të komunikojë foshnja. Disa foshnja e kuptojnë këtë vetë dhe të tjerë kanë nevojë për pak më shumë ndihmë. Ju mund ta ndihmoni fëmijën tuaj të dërgojë mesazhe më të qarta duke e ndihmuar atë të shikojë partnerin dhe të kombinojë zërin e tij me gjestet e trupit ose të duarve për të komunikuar dëshirat, ndjenjat dhe interesat e tij. Duke menduar për reagimet tuaja, ju mund t'i përdorni përgjigjet tuaja ndaj foshnjës për të nxitur komunikime më të qarta, më komplekse, të paketuara, duke e nxitur fëmijën të shtojë komunikime, duke pritur për një komunikim më të qartë dhe duke qenë i zgjedhur për atë që jeni. duke iu përgjigjur.

Këtu një ushtrim për ju:

Këtë javë, kushtojini vëmendje të veçantë grupeve të komunikimit të qëllimshëm të foshnjës tuaj. Zgjidhni një aktivitet çdo ditë (shih listën e aktiviteteve në kapitullin 2) për ta regjistruar në telefonin tuaj dhe në fund të ditës shikoni disa minuta nga ai aktivitet dhe identifikoni aktet e komunikimit të fëmijës suaj. Regjistroni aktivitete të ndryshme në ditë të ndryshme në mënyrë që të mund të përcaktoni se cilat nga aktivitetet tuaja të përditshme janë më të pasurat për komunikimin e fëmijëve dhe cilat kanë nevojë për një rregullim të vogël në departamentin e komunikimit të fëmijëve! Kemi ardhur në fund të Manualit të Prindërve dhe shpresojmë që idetë që keni provuar gjatë javëve që e keni përdorur të kenë pasur efekte pozitive për ju dhe fëmijën tuaj. Ju urojmë juve dhe familjes tuaj më të mirat.

Sinqerisht,
Sally Rogers dhe Laurie Vismara